

Tegelenaren in Nederlands-Indië

Heemkundige Kring Tegelen

Tegelenaren in Nederlands-Indië

Uitgebracht bij de expositie over Tegelenaren in
Nederlands-Indië - mei 2025 op Kerkstraat 2A

Heemkundige Kring Tegelen

Inhoud

Rol van Nederland in Indië	5
Revolutie en politionele acties.....	11
De Mariniersbrigade en Tegelse oorlogsvrijwilligers	13
Thuisfront	17
Tegelenaren in 3 ^e Bataljon 11 ^e Regiment Infanterie	21
Tegelenaren in 5 ^e Bataljon 11 ^e Regiment Infanterie	23
Frans Soepboer- militair met engeltjes op zijn schouders	26
Geestelijken in voormalig Indië	27
Tegelse slachtoffers in Japan en Nederlands Indië	30
Tegelenaren in Nederlands Indië.....	35
De terugkomst in Nederland.....	41

Rol van Nederland in Indië

Na de capitulatie van Duitsland in mei 1945 was de Tweede Wereldoorlog voor Nederland nog niet ten einde. Nederlands- Indië was nog bezet door Japan en in Azië werd nog hevig gevochten tussen Japan en de geallieerde strijdkrachten. Na de bevrijding van Zuid-Nederland in het najaar van 1944 werd een begin gemaakt met de verdere opbouw van een nieuw Nederlands leger dat al in 1943 was opgestart in Engeland. Bekend was de Irenebrigade die in Engeland was opgericht en die heeft meegedaan aan de bevrijding van West- Europa en Nederland. Men zocht daarvoor oorlogsvrijwilligers (O.V.W.). Zij kregen hun opleiding in de USA (Camp David) en Engeland (onder andere Glasgow) omdat er in Nederland nog onvoldoende trainingsfaciliteiten waren. Vanaf 1946 werden de opleidingen weer gewoon in Nederland gehouden.¹

De voorgeschiedenis

Al vanaf 1600 verbleven de Nederlanders in Indië, nadat zij daar de Portugezen hadden verdreven. De V.O.C. (Verenigde Oost-Indische Compagnie) stichtte op diverse belangrijke plaatsen in Indië handelsposten. Men wilde geld verdienen en dat lukte vooral met de handel in specerijen en later met de aangelegde plantages. De VOC werd in 1800 met de komst van de Fransen in Nederland opgeheven. De Engelsen namen van 1796 - 1803 en van 1810 - 1817 de macht over in Indië. Bij het nieuwe leger in Indië leverde de Nederlandse landmacht de troepen. Na de Java-oorlog van 1825-1830 werd er een eigen leger opgericht in Indië, het Oost-Indisch Leger. Al vrij snel werd dit leger het KNIL genoemd. (Koninklijk Nederlands Indisch Leger).² Een deel van het leger bestond uit soldaten die uit Indië zelf kwamen. Voor de Tweede Wereldoorlog vertrokken er ook burgers naar Indië om daar hun geluk te zoeken.

Nationalisme

Er is altijd verzet geweest tegen de Nederlandse overheersing. Maar het verzet kon het KNIL door de betere bewapening steeds de kop indrukken. Te denken valt aan de Java oorlog (1825-1830), de Bali oorlogen (1846-1849) en de Atjeh oorlog (1873-1913). Deze laatste oorlog duurde liefst 40 jaar. Verder trad het KNIL vaker op in heel Indië maar dan werden het expedities genoemd.³ Om de oorlogen te bekostigen wordt de lokale bevolking verplicht om voor de Nederlandse staat commerciële exportproducten – zoals koffie en suiker – te produceren, wat lokaal leidt tot hongersnoden.

¹ Wim Hornman, *De geschiedenis van de Mariniersbrigade* (Haarlem 1995), 11 e.v.

² C.A. Heshusius, *Het KNIL van Tempo Doeloe* (Den Haag/ Amsterdam 1988), 8.

³ H.L.Zwitzer ea, *Het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger 1830-1950* (Den Haag 1977), 14-15

Dit zogenoemde cultuurstelsel is rond 1850 goed voor een derde van de Nederlandse staatsinkomsten, maar de inheemse bevolking van Indië wordt steeds armer. Het verzet tegen de koloniale uitbuiting wordt groter en feller. Ook in Nederland groeit de kritiek. Heel bekend is de roman Max Havelaar uit 1859 van de Nederlandse bestuursambtenaar Eduard Douwes Dekker die als controleambtenaar werkzaam is op Sumatra. Onder de schuilnaam Multatuli beschrijft hij de misstanden van het koloniale stelsel in zijn boek.

Er worden vakbonden en politieke partijen opgericht. Soekarno e.a. richten in 1927 de Indonesische Nationale Partij op (PNI). De strijd voor onafhankelijkheid wordt sterker. Soekarno en andere leiders van deze beweging worden in 1930 gevangen gezet en de PNI werd verboden. Maar de roep om vrijheid blijft. Vooralsnog wil Nederland hier nog niet aan meewerken.

Kaart uit een atlas van André Schroemgens, die hij gebruikte in het 7e jaar van de Jozefschool in Tegelen

De bezetting door Japan

Nadat de Japanners in 1942 Indië hadden bezet, werden de KNIL-militairen en Nederlandse burgers door de Japanners geïnterneerd. Ook veel Indische en Molukse mensen werden in kampen opgesloten.

De capitulatie van Japan

Op 15 augustus 1945 capituleerde Japan nadat Amerika een atoombom op Hiroshima en een atoombom op Nagasaki had afgeworpen. In het bezette Nederlands-Indië was daar nog niet veel van te merken. Met uitzondering van Nieuw-Guinea, enkele Molukse eilanden en twee oliehavens in Borneo, waren de Japanse troepen nog heer en meester in Indië. Er trokken niet meteen geallieerde troepen binnen, zoals in Nederland wel het geval was geweest. Het overgrote deel van de kwart miljoen Nederlanders zat nog op een of andere manier achter prikkeldraad. De snelle overgave van Japan had voor Nederland drie ernstige consequenties. 1. Er waren geen Nederlandse militairen aanwezig voor een snelle herbezetting van Indië. 2. Precies op 15 augustus 1945 vond de grensverlegging plaats tussen de Amerikaanse en Britse operatietonelen in Zuidoost-Azië. Nederlands-Indië kwam geheel in het Britse deel te liggen. Dit was voor Nederland niet zo gunstig. De Britten hadden al te weinig troepen en gaven de voorkeur aan het herbezetten van Malakka en Singapore. Hierdoor was de prioriteit voor het volledig herbezetten van Indië minder urgent. 3. Op 17 augustus 1945 vond er in Batavia de onafhankelijkheidsproclamatie plaats van Soekarno en Hatta.

De Republiek Indonesië was geboren.⁴ De Bersiap-periode Wachten op de overwinnaars werd de geboorte van de Bersiap. Bersiap was het tijdperk van geweld en wetteloosheid dat vrij snel volgde na de capitulatie van Japan. Er volgde een terreur tegen de aanwezige Nederlanders en anderen die hen hielpen of hiervan verdacht werden. De periode zat vol wrede incidenten die vele slachtoffers maakten. Doordat er onvoldoende militairen aanwezig waren, kon er maar moeilijk tegen

Indonesië heeft een oppervlakte van 1.904.000 km² (46 maal Nederland) en bestaat uit 17.508 eilanden waarvan er 6000 zijn bewoond. Er wonen momenteel meer dan 277 miljoen mensen. De hoofdstad is Jakarta.

opgetreden worden. Indonesië ziet het als de start van de vrijheidstrijd. Siap betekent gereed of klaar. Bij aanvallen van de groepen met name jongeren was van verre het geluid “Siap-Siap” te horen, wat zoiets betekende als “Sta klaar en wees paraat”.⁵ De 300.000 Japanners moesten voorlopig de rust en orde handhaven tot de komst van de Britse troepen. Maar de Britten hadden geen haast.

⁴ C.A. Heshusius, ‘Bersiap en het militair gebeuren, gezien vanuit Nederlands perspectief’ in *Oorlog en verzet in Nederlands-Indië* (Amsterdam 1989), 29.

⁵ C.A. Heshusius, ‘Bersiap en het militair gebeuren, gezien vanuit Nederlands perspectief’ in *Oorlog en verzet in Nederlands-Indië* (Amsterdam 1989), 32.

Op 2 september tekende men de capitulatie in de baai van Tokio met generaal Mac Arthur voor de Amerikanen. Op 12 september volgde hetzelfde ritueel in Malakka en Singapore, nu met admiraal Mountbatten voor de Britten.

Britse militairen in actie

Pas op 29 september 1945 verscheen de eerste Britse eenheid van duizend man in Batavia. In oktober 1945 bezetten de Britten zes landingsstroken met in totaal 40.000 man. Op Java waren dat Batavia, Semarang en Soerabaja. Op Sumatra waren dat Padang, Medan en Palembang. Na hevige onlusten bezetten de Britten in de tweede helft van oktober Bandung. De directe taak van de geallieerden was het ontwapenen en afvoeren van de Japanners. Verder het veiligstellen van de geïnterneerden en het handhaven van de orde in de bezette gebieden. In november 1945 vond in Soerabaja een complete veldslag plaats tussen de Britse troepen en 100.000 Indonesische revolutionairen. Deze veldslag duurde enkele weken waarbij de Britten 600 soldaten verloren.⁶

Het landingsverbod

De Nederlanders keken vanaf de zijlijn toe. Op 2 november 1945 hadden de geallieerden een landingsverbod afgekondigd voor de Nederlandse troepen op Java en Sumatra. De redenen hiervoor waren dat de onrust mogelijk alleen maar zou toenemen en Nederland moest eerst gaan onderhandelen met de Republiek. Er waren enkele op Java gevormde legereenheden en vanuit Borneo waren er al twee KNIL-bataljons naar Batavia gekomen. Verder bestond er nog een KNIL-bataljon van ex-krijgsgevangenen uit Singapore. In december landde een bataljon Nederlandse mariniers in Batavia. Een bataljon is een legereenheid van ongeveer 800 militairen en bestaat uit enkele compagnieën. Gouverneur-generaal Van Mook vestigde zich in het Oude Paleis in Batavia, in oktober 1945. De zeventien bataljons oorlogsvrijwilligers mochten dus niet naar Java en Sumatra. De eerste vier bataljons waren in november 1945 al in de Indische wateren maar ze moesten omkeren en debarkeren in Malakka in Britse oefenkampen.⁷

De militaire opbouw

Eind februari, begin maart 1946 kwam er een einde aan de Britse stop. De mariniersbrigade kwam aan in Soerabaja. Men ging nu de Brits-Indische troepen aflossen op Oost-Java. Ook in de andere gebieden werden nu de Britse militairen vervangen. Omstreeks eind november 1946 was alles overgedragen aan de Nederlanders. Maar in de Republiek had men niet stil gezeten. Men had al geregelde troepen, de TNI (Tentara Nasional Indonesia) met de Siliwangi-divisie onder bevel van kolonel Nasution.

⁶ C.A. Heshusius, 'Bersiap en het militair gebeuren, gezien vanuit Nederlands perspectief' in Oorlog en verzet in Nederlands-Indië (Amsterdam 1989), 31.

⁷ C.A. Heshusius, 'Bersiap en het militair gebeuren, gezien vanuit Nederlands perspectief' in Oorlog en verzet in Nederlands-Indië (Amsterdam 1989), 36.

Verder waren er allerlei revolutionaire groeperingen met een politieke inslag van uiterst rechts tot uiterst links, alsmede fanatieke islamitische afdelingen. Daarnaast waren er benden plundersers en misdadigers actief.⁸ De Indonesiërs waren nog niet zo goed bewapend. In het eerste jaar probeerden zij nog met massale aanvallen de Nederlanders en Britten te verdrijven. Omdat dit niet lukte ging men zich al snel toeleggen op de guerrilla en Nederland probeerde hierop een antwoord te vinden.

Dienstplichtigen

In mei 1946 werd een grondwetswijziging doorgevoerd door premier Willem Drees, waardoor het mogelijk werd militairen tegen hun wil naar overzeese gebiedsdelen uit te zenden. De wetswijziging haalde het recht tot weigeren uit de grondwet en verlengde de dienstplicht van 11 maanden tot drie jaar. In augustus 1947 werd de wetswijziging afgedrukt in het staatsblad en waren er al veel dienstplichtigen in Indië. De eerste divisie dienstplichtigen werd in 1946 opgericht: de 7 December Divisie. Zo genoemd naar de radiorede van Koningin Wilhelmina op 7 december 1942 waarin ze aan Indië een minder koloniale band met Nederland beloofde. Deze troepen werden in oktober en november 1946 op West-Java gelegerd. In het najaar van 1946 waren er bijna 92.000 Nederlandse militairen in de Oost. Liefst 55.000 waren er gelegerd in West-Java in de corridor tussen Batavia, via Bogor naar Bandoeng.⁹ Maar de guerrilla werd opgevoerd in Java en ook in Sumatra verhevigde zich de strijd. Verder waren er in 1947 ook nog opstanden in Celebes en Bali.

Het Akkoord van Linggadjati

Er volgden diverse wapenstilstanden. In oktober 1946 was er een staakt-het-vuren en in februari 1947 nog eens. In november 1946 volgde overleg in Linggadjati met een concept akkoord. In maart 1947 volgde de definitieve ondertekening. Hierin werd afgesproken dat Nederland het gezag van Indonesië over Java, Madoera en Sumatra zou erkennen. Er zou een Verenigde Staten van Indonesië moeten komen, in een unie met Nederland verbonden.¹⁰ Beide partijen gaven een andere uitleg aan de overeenkomst en de strijd laaide weer op. Nederland startte met de politieke inrichting van de deelstaten. Soekarno was het daar niet mee eens. Dit alles had de eerste politieke actie tot gevolg. Hierbij werd de overeenkomst van Linggadjati opgezegd door de Nederlanders.

⁸ C.A. Heshusius, 'Bersiap en het militair gebeuren, gezien vanuit Nederlands perspectief' in Oorlog en verzet in Nederlands-Indië (Amsterdam 1989), 37-38.

⁹ C.A. Heshusius, 'Bersiap en het militair gebeuren, gezien vanuit Nederlands perspectief' in Oorlog en verzet in Nederlands-Indië (Amsterdam 1989), 40.

¹⁰ C.A. Heshusius, 'Bersiap en het militair gebeuren, gezien vanuit Nederlands perspectief' in Oorlog en verzet in Nederlands-Indië (Amsterdam 1989), 44-46.

De politionele acties

Op 20 juli 1947 was de eerste politionele actie: een groot offensief op Java en Sumatra. De internationale gemeenschap was niet blij met de Nederlandse aanval en er volgde een resolutie van de Veiligheidsraad. De actie werd vervolgens op 4 augustus gestaakt. Twee derde van Java was nu bezet en ook op Sumatra waren de enclaves uitgebreid. De rest van Indië was al eerder door de Nederlanders bezet. In januari 1948 volgde de Renville-overeenkomst, waarbij in overleg met de VN-demarcatielijnen werden vastgesteld. Hier hield het Nederlands gebied op en begon de republiek. Onder toezicht van de VN werden 20.000 TNI-militairen geëvacueerd naar republikeins gebied. Verdere onderhandelingen hadden geen succes en op 19 december 1948 startte Nederland met de tweede politionele actie. Ook nu waren er weer internationale protesten, maar Nederland stopte pas met deze actie na VN-resoluties op 5 januari 1949. Java was nu grotendeels bezet en ook op Sumatra waren de bezette gebieden uitgebreid.¹¹

De soevereiniteitsoverdracht en de terugtrekking

Maar de TNI was niet verslagen en nadat de TNI-troepen zich weer hadden georganiseerd, volgde in de loop van 1949 een verheviging van de guerrilla met vele slachtoffers tot gevolg. Internationaal was er geen steun voor Nederland en op 10 augustus 1949 werd een wapenstilstand gesloten. Op 23 augustus startte in Den Haag de Rondetafel-conferentie en die resulteerde op 27 december 1949 in de soevereiniteitsoverdracht. Hierna volgde de terugtrekking van de Nederlandse troepen. Voor 1 juni 1951 moesten alle Nederlandse militairen Indonesië hebben verlaten.¹²

Nieuw-Guinea

Dit eiland bleef voorlopig Nederlands gebied maar Soekarno wilde een Indonesië van Sabang tot Merauke. Van 1960 tot 1962 waren er verschillende infiltraties door Indonesische troepen. Er volgden onderhandelingen en op 15 augustus 1962 ging Nederland akkoord met een overdracht van Nieuw-Guinea aan een door de VN ingesteld bestuur. Op 1 mei 1963 werd Nieuw-Guinea officieel ingelijfd bij de Republiek Indonesië. In 1969 sprak een vertegenwoordiging van de Papoea's zich uit voor aansluiting bij Indonesië en dit werd op 1 november 1969 door de VN gesanctioneerd.

Tekst met dank aan Sjeng Ewalds.

¹¹ J.J.P.de Jong, 'De Republiek Indonesië tussen strijd en diplomatie (1945-1950) in: Oorlog en verzet in Nederlands-Indië (Amsterdam 1989), 65-66.

¹² Fridus Steijlen, *RMS Van ideaal tot symbool* (Amsterdam 1996), 52-53.

Revolutie en politionele acties

- 1942 – 1945** Japan bezet Indië. Ruim 42.000 militairen, met een Europese of gemengde achtergrond, komen in krijgsgevangenschap. Hiervan komen er 8.200 om in de Jappenkampen. Ook uit Nederland afkomstige mannen, vrouwen en kinderen worden opgesloten in kampen. Van de ongeveer 100.000 burgergeïnterneerden kwamen er ongeveer 13.000 in de Japanse kampen om het leven, onder wie veel mannen die worden ingezet als dwangarbeiders bij de aanleg van spoorwegen. Het onafhankelijkheidsstreven wordt door de Japanse bezetter ondersteund.
- 17 aug 1945** Op 15 augustus 1945 capituleert Japan en twee dagen later roept Soekarno de Republiek Indonesia uit. Er ontstaat een revolutionaire en chaotische situatie, met ook veel interne tegenstellingen en conflicten. Indonesische paramilitaire organisaties maken op grote schaal jacht op niet-inlanders en op inlanders die verdacht worden van collaboratie met de koloniale machthebbers. Deze periode staat bekend als de *bersiap*. Dat woord betekent letterlijk ‘wees paraat’; het is de strijdkreet van jonge Indonesiërs die vechten voor onafhankelijkheid. De ongeregelde heden in deze bersiap-periode kosten het leven aan duizenden mensen, waaronder veel (Indische) Nederlanders en pro-Nederlandse Indonesiërs en Chinezen.
- 1946 – 1949** Nederland verzet zich tegen een onvoorwaardelijke Indonesische onafhankelijkheid en stuurt militairen – eerst oorlogsvrijwilligers en later ook dienstplichtigen – "om de rust te herstellen" middels "politonele acties". De Nederlandse regering erkent de Republiek Indonesia niet als onafhankelijke staat, maar beschouwt haar als een opstandige beweging binnen de kolonie Nederlands- Indië, waartegen moet worden opgetreden. Dat gebeurt onder meer door de zogeheten politonele acties met het doel om het koloniale gezag te herstellen. De eerste actie (Operatie Product) vindt plaats van 21 juli tot 5 augustus 1947; de tweede actie (Operatie Kraai) duurt van 19 december 1948 tot 5 januari 1949. Het blijft echter niet bij deze twee acties. In feite is er tussen 1946 en december 1949 sprake van een militaire herbezetting en een bloedige koloniale oorlog die 52 maanden duurt en waaraan ruim 200.000 Nederlandse militairen (met o.a. 50.000 KNIL militairen, 95.000 dienstplichtigen en 25.000 oorlogsvrijwilligers) deelnemen. Met de term ‘politonele acties’ creëert Nederland een beeld van zichzelf als bevrijder. Met dat beeld worden duizenden jonge mannen als dienstplichtig soldaat naar het verre Indië gestuurd, vaak slecht voorbereid op hetgeen hen daar te wachten staat. Naast heel veel Indonesiërs, kost de ‘bindingsstrijd’ aan meer dan 6000 militairen in dienst van Nederland het leven.

27 dec 1949 Vanwege internationale druk van de Veiligheidsraad van de Verenigde naties, onder aanvoering van Australië en de Verenigde Staten, accepteert Nederland op 27 december 1949 de Indonesische onafhankelijkheid. Alleen de westelijke helft van Nieuw-Guinea blijft nog tot 1962 Nederlands.

Thuiskomst De Indiëgangsters komen terug in een samenleving die geheel en al in het teken staat van de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog. Er is weinig aandacht voor de geestelijke gevolgen die de uitgezonden militairen ondervinden van hun deelname aan de koloniale oorlog in het verre Indië.

Tekst met dank aan Heemkundevereniging Helden, De Moennik, Bezönger nr. 4, Heldenaren in Nederlandsch-Indië.

Ber Gitmans (1926-2009) achter het stuur van een pantserwagen.

De Mariniersbrigade en Tegelse oorlogsvrijwilligers

Tot de oprichting van de Mariniersbrigade (1943-1949) werd tijdens de Tweede Wereldoorlog besloten door de Nederlandse regering in ballingschap. De nieuw te vormen eenheid zou een bijdrage moeten leveren aan de geallieerde oorlogsinspanning tegen Japan en meer in het bijzonder aan de bevrijding van Nederlands-Indië. Drijvende kracht achter dit initiatief was de kolonel der mariniers M. R. de Bruyne. De Mariniersbrigade werd een zelfstandig opererende eenheid ter sterkte van circa 5000 man. Ze was in staat tot het uitvoeren van amfibische landingen, had drie infanteriebataljons als kern en was verder uitgerust met de nodige landingsvaartuigen, artillerie en tanks.

In 1943 werd een zogenaamde 'kernkadergroep' gevormd, die bestond uit 175 militairen van het Korps Mariniers hoofdzakelijk afkomstig uit Curaçao, en andere beroepsmilitairen die uit handen van de vijand waren gebleven. Ruim honderd leden van de kernkadergroep deden oorlogservaring op tijdens een detachering bij de Prinses Irene Brigade, die na de invasie in Normandië werd ingezet op het vasteland van Europa, waaronder het Zuiden van Nederland. De Mariniersbrigade werd later op sterkte gebracht met oorlogsvrijwilligers uit bevrijd Nederland.

In totaal zouden circa 25.000 oorlogsvrijwilligers naar Indië gaan, waarvan 5.000 ingedeeld bij de mariniersbrigade en de rest bij de landmacht. Uit deze laatste groep werden vijf brigades gevormd, waarvan de staven werden bemand door officieren van het KNIL. Bij de genoemde aantallen moeten nog enige duizenden oorlogsvrijwilligers worden opgeteld die diens deden op schepen van de Koninklijke Marine en bij de Marine Luchtvaartdienst in Nederlands-Indië. Later werden de oorlogsvrijwilligers in Indië gevolgd door veel grotere aantallen Nederlandse dienstplichtigen.

In totaal vertrokken zeker 33 Tegelse militairen vanuit Engeland naar Indië. Ook vertrokken 38 Tegelse militairen vanuit USA naar Indië. Zij zouden in eerste instantie opgeleid worden voor de strijd tegen de Japanners. Na de capitulatie op 15-8-1945 werd het doel veranderd in Indië. De USA wilde na 15-8-1945 dat de Nederlanders vertrokken. Zij hadden andere ideeën over het hebben van koloniën.

Organisatie, uitrusting en bewapening waren op Amerikaanse leest geschoeid. De meeste mariniers kregen hun opleiding in de Verenigde Staten, met name in Camp Lejeune, het grote opleidingscentrum van het United States Marine Corps (USMC) in Noord-Carolina. Van daaruit werden veel mariniers doorgezonden naar Camp Davis, nabij Wilmington in dezelfde staat, om opgeleid te worden voor diverse specialismen binnen de brigade. In dat kamp werden de mariniers ook bij hun uiteindelijke bataljon en compagnie ingedeeld.

Toen in augustus 1945 Japan was verslagen en Soekarno en Hatta de Republiek Indonesië hadden uitgeroepen, ontstond een nieuwe situatie. Het werd al spoedig duidelijk dat de brigade, in plaats van tegen Japan te vechten, zou worden ingezet voor het herstel en de handhaving van het Nederlandse gezag in Indië. Een confrontatie met de strijdkrachten van de Indonesische nationalisten zou dan onvermijdelijk zijn. De Amerikanen, die van herstel van de oude koloniale verhoudingen niets moesten hebben, trokken alle faciliteiten voor de Nederlandse mariniers in. Wegens gebrek aan scheepsruimte – Nederland had zijn koopvaardijvloot uitgeleend aan de geallieerden – zou het nog enige maanden duren voordat de circa 4.000 mariniers in de Verenigde Staten scheep konden gaan naar Nederlands-Indië.

Eind 1945 arriveerde het troepenschip Noordam met 2.000 mariniers aan boord in de Indonesische wateren. De Britten, die het militaire gezag over Indonesië uitoefenden, weigerden echter Nederlandse troepen toe te laten. Desondanks lukte het één bataljon om nabij Batavia te ontschepen. De overige mariniers werden in Malakka aan land gebracht. Daar voegde zich later het tweede echelon bij ter sterkte van ruim 2.000 man, dat was aangevoerd met het troepenschip Bloemfontein. In maart 1946 werden de Nederlandse troepen uiteindelijk in Indonesië toegelaten. Een maand later arriveerde uit Nederland het koopvaardijship Boissevain met nog eens 800 mariniers aan boord. De mariniers werden gelegerd in de marinehaven Soerabaja in Oost-Java, het toekomstige operatiegebied van de brigade. Tezamen met eenheden van de landmacht vormden zij de zogenaamde 'A-divisie'.

Ondertussen was de personele samenstelling van de Mariniersbrigade ingrijpend gewijzigd. In de loop van 1948 werden de meeste oorlogsvrijwilligers gedemobiliseerd en gedeeltelijk vervangen door onervaren dienstplichtige mariniers uit Nederland. De sterkte van de Mariniersbrigade liep toen terug tot ruim 4.000 man.

Medio 1949 kwam het tot een ommekeer in het Nederlandse beleid; er werden onderhandelingen geopend die zouden leiden tot de soevereiniteitsoverdracht later dat jaar. Op 7 juni 1949 werd de Mariniersbrigade, na drie en een half jaar aanwezigheid in de Indische gewesten, als zodanig opgeheven en gereorganiseerd. Deze reorganisatie was het noodzakelijke gevolg van de inkrumping van het personeel.¹³ Veel gesneuvelden zijn op het Ereveld Kembang Kuning begraven.

Tekst met dank aan Sjeng Ewalds.

¹³ Albertus Samuel Pinke in een dagorder van 31 mei 1949, in W. Hornman. De geschiedenis van de Mariniersbrigade (Amsterdam, 1985), 439.

Paul Schouwenberg in Malakka, Kamp Ladang Geddes, op 25-01-1946

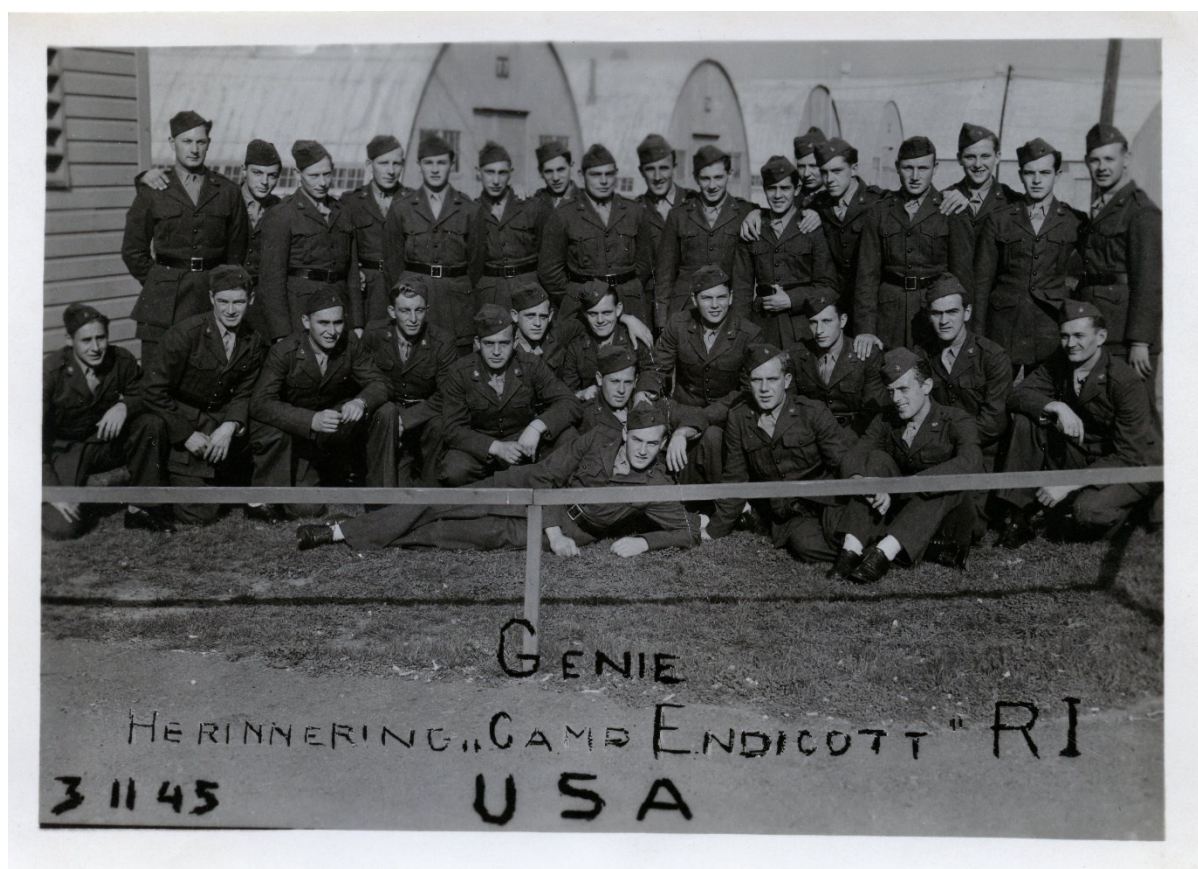

Foto van Camp Endicott in de USA van Thei Verbong

Thuisfront

Op verschillende plaatsen werden al acties georganiseerd ter ondersteuning van de militairen in Indië. In augustus 1946 sprak pater Henri de Greeve het Nederlandse volk toe om hun militairen te ondersteunen. Dit leidde ertoe dat op 22 december 1946 een stichting 'Limburgs Thuisfront' werd opgericht na overleg met het Centrale Katholieke Thuisfront in Den Haag. Met het NIWIN (Nationale Inspanning Welzijnsverzorging Indië) werd afgesproken dat er in Limburg geen NIWIN-comités zouden komen maar dat men wel zou samenwerken met allerlei acties. Ook had men overleg met het Protestants Thuisfront omdat die in Limburg geen comités hadden.¹⁴ In 1951 werd het Thuisfront na de terugkomst van de militairen opgeheven.

De organisatie van het Thuisfront

In Maastricht werd een provinciaal bureau opgericht ter ondersteuning van de plaatselijke activiteiten. Vervolgens was Limburg opgedeeld in zeven districten te weten Maastricht, Kerkrade, Heerlen, Sittard, Roermond, Weert en Venlo. In Limburg waren in totaal 260 parochies actief. In het district Venlo waren dat 62 parochiale comités. In het bestuur namen plaatselijke actieve notabelen zitting. Met in het algemeen een geestelijk adviseur. De comités werden door allerlei vrijwilligers geholpen bij de diverse activiteiten.

Wat was het werk van de parochiële comités?

De opdracht was het bewaren van het contact tussen de militair en het thuisfront. Dat ging via contactblaadjes en plaatselijke kranten. Ook waren er correspondentie-clubjes van jongens en meisjes. In Tegelen werd de Tegelse gebruikt om het contact te onderhouden. Eind 1948 waren er problemen met de capaciteit van de luchtpost en zou de Tegelse Courant per boot verstuurd gaan worden. Dan zou het wel 2 maanden kunnen duren voor men de Courant kreeg. Daarom maakte men een gestencild blaadje dat wel met de luchtpost verstuurd kon worden. Dat werd het Sufferdje. Dit werd 2x per maand verstuurd.

Met de luchtpost ontvingen de militairen iedere twee weken de Tegelse Courant. Jan van den Heuvel houdt de krant vast.

¹⁴ J. Weekers, *Verslag Limburgs Thuisfront 1946-1950* (Maastricht 1951), 16.

Red. adres Spoorstraat 74, HET SUFFERDJE, Verschijnt onder auspiciën van
20 Mei 1945. Tg. P. Huisfront. no. 13.
Schermerstraat 45.

Julie moeten dit blaadje niet al te kwaad aankijken, nu het enkele
weken over tijd is. Er is ook zoveel te doen geweest de laatste tijd
Die pakjes breken als de nek. Honderdgestin stuit op een kleinigheid en als
je dan nog bij elk pakje enkele woorden moet schrijven, nu dan weet je
wat je gedaan hebt. En wat so van kleding is een pakje bij jullie nog al-
tijd welkomer dan een alledaags sufferdje.

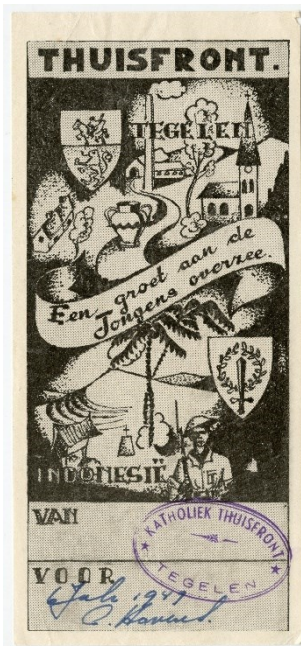
Wat de Tegelse kermis aangaat.... die P.E. Hinssen van de Kon. Land-
macht die kan van geluk spreken. Op een Juni, dus nog enkele weken voor de
kermis komt die met de Volendam in Rotterdam aan. Welkom Piet.... en de bloe-
metjes hebben nu al zo lang binnen gestaan....!

- Acties organiseren bij bijzondere gelegenheden zoals Kerstmis, kermis en Pasen.
- Het propageren en meedoen aan het 'Biddend Thuisfront'.
- Het doen lezen en bijwonen van Heilige missen voor de militairen.
- Het geven van voorlichting aan militairen en aan achtergebleven familie en relaties.
- De organisatie van contactavonden voor ouders en familieleden.
- Het organiseren van tentoonstellingen, sportwedstrijden, fancyfairs enzovoort om gelden te genereren.
- Het opvangen van de gedemobiliseerden en het steunen bij de weder inschakeling in de burgermaatschappij.

Thuisfront - Tegelen
Zaterdag 18 Maart in zaal ROOSKENS:
Grote Filmavond
waarop o. m. zal worden vertoond:
„Vleugels van de Vloot”,
een film van de
Marine-Luchtvaartdienst.
Als aanvulling de oer-komische film:
De Zeebancken
met Stan Laurel en Olivier Hardy, en
de aardige tekenfilm van
Popey the Sailorman.
AANVANG 8 UUR.
Entree 1e rang f. 0.75, 2e rang f. 0.50
Leerzaam - Interessant - Humoristisch.

Het genereren van gelden

Hiervoor werden er allerlei acties op touw gezet. Onder andere tentoonstellingen, prijsvragen, speldjesacties, loterijacties, pannenacties, filmavonden, sluitzegels, prentjes, kalenders, wimpels, sportdagen en collecten. Ook werd deelgenomen aan landelijke acties zoals jubileumpakketten, verjaardagdozen, de Mevrouw Spoorandelenactie voor zieke en gewonde militairen, kerstpakketten, de rimboekistenactie, NIWIN-sportacties, boekenacties en het versturen van ingesproken platen. Deze wassen platen konden op een grammofoon worden afgespeeld. De ouders en de pastoor konden hun tekst inspreken en bijvoorbeeld de fanfare of zangclub namen een serenade op.

In de periode 1946 tot 1950 zijn bijvoorbeeld verkocht 75.000 Kerst- en Nieuwjaarskaarten, 10.000 vloeibladen met opdruk, 3.500 rijwielwimpels, 10.000 kalenders en 30.000 sluitzegels van elk 48 stuks.¹⁵

1948 Thuisfront vrijwilligers voor de Indiëgangers

¹⁵ J. Weekers, *Verslag Limburgs Thuisfront 1946-1950* (Maastricht 1951), 25.

Het Biddend Thuisfront

Voor het Biddend Thuisfront werden in de Indiëperiode door de comités in Limburg besteld 80.720 Gebed Episcopaat, 245.840 Gebedjes voor kinderen, 154.250 Gebeden voor volwassenen, 10.000 Gebeden voor verloofden, 26.315 Gebedjes O.L. Vrouwe Sterre der Zee, 10.000 kaarten Soldaat en 10.000 kaarten O.L. Vrouwe Altijddurende Bijstand. Andere acties van het Biddend Thuisfront waren foto's van de soldaten in de kerkportalen en de derde zondag was vaak de dag van de militairen. Bij de politionele acties werden veel parochies, scholen en kloosters gemobiliseerd voor de actie 'Bidt voor hen, hun taak is zwaar'. Ook werden bedevaarten en bidtochten georganiseerd in bijvoorbeeld Maastricht (Sterre der Zee), Roermond (Kapel in het Zand) en Venlo (Genooi).

Tekst met dank aan Sjeng Ewalds

Tegelenaren in 3^e Bataljon 11^e Regiment Infanterie

Zeker 10 Tegelenaren hebben gediend bij 3-11-RI in Indië. Dat is ook de reden dat er regelmatig foto's zijn met gezamenlijk een aantal Tegelenaren erop. Zij werden in 1946 opgeroepen en werden als dienstplichtige militairen uitgezonden naar Indië. Hun werd verteld dat zij een bijdrage zouden leveren aan het herstel van het Nederlandse gezag en daarmee aan de totstandkoming van de autonome staat Indonesië binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Maar ze kwamen in een vrijheidsoorlog terecht.

Het Bataljon was 1946 opgericht in Roermond, was een van de zes zogenaamde bewakingsbataljons en was een onderdeel van de "7 December Divisie". Bij deze divisie hebben meer dan 18.500 militairen gediend. Zij waren weer een onderdeel van de W-brigade en de meesten waren geboren in 1925. De Tegelenaren waren ook allen geboren in 1925 en na een korte opleiding vertrokken zij op 15-10-1946 met de Kota Baroe naar Indië waar ze 17-11-1946 aankwamen in Makassar in Celebes. Hier voerden zij bewakingsdiensten en konvooibegleiding uit naar onder andere Pare-Pare en Bonthain in de omgeving van Makassar in het zuidwesten van Celebes.

Wie waren die Tegelenaren?

Sjaak Dambacher	geboren 12-07-1925, wonend bij vertrek Julianastraat
Jeu van Deursen	geboren 13-08-1925, wonend bij vertrek Schoolstraat
Jo Driessen	geboren 19-02-1925, wonend bij vertrek Industriestraat
Jo Driessen	geboren 15-07-1925, wonend bij vertrek Grotestraat
Chrit Faassen	geboren 29-12-1925, wonend bij vertrek Industriestraat
Jan vd Heuvel	geboren 30-07-1925, wonend bij vertrek Steylerstraat
Piet Linssen	geboren 15-08-1925, wonend bij vertrek Industriestraat
Sjaak Nooten	geboren 18-11-1925, wonend bij vertrek Hoogstraat
JH Schroembges	geboren 20-04-1925, wonend bij vertrek Koekoekstraat

Er waren bij 3-11-RI zes compagnieën en in januari 1947 vertrok de 1e compagnie naar Borneo omdat daar onlusten in Sanga-Sanga waren uitgebroken. Twee weken later werden er nog 2 compagnieën geplaatst in Borneo in Balikpapan en Terakan. Tijdens de 1^e Politie actie werden de 3 andere compagnieën overgebracht naar Midden-Java waar zij met anderen in de Regio Tegal-Brebes werden geplaatst. Het berggebied bij de Slamet was een voortdurende bron van zorg. Tegal ligt aan de noordkust van Midden Java. In juni 1948 werden de drie Borneo-compagnieën ook overgeplaatst naar Tegal en was het Bataljon weer compleet. In december 1948 werd het Bataljon verplaatst naar Poerwokerto in het binnenland.

Bij de 2^e Politionele actie die 19-12-1948 werd het Bataljon ook ingezet. Vanuit Poerwardja trokken ze via Bandjarnegara naar Wonosobo (Midden-Java). Daarna was er een zware tijd die bestond uit het patrouilleren, zuiveren, beveiligen en openhouden van de konvooiwegen. Hierbij vielen de nodige slachtoffers.

Van hun bataljon zijn er 24 militairen om het leven gekomen.

In juni 1949 werd het Bataljon gelegerd in de sector Poerwokerto-Keboemen. Eind oktober werd het Bataljon samengetrokken op het schiereiland Noesa Kambangan, nabij Tjilatjap aan de Zuidkust van Java, in afwachting van de repatriëring naar Nederland. Op 17-12-1949 vertrok men met de “Groote Beer” naar Nederland waar ze 7-1-1950 in Amsterdam aankwamen.

Tekst met dank aan Sjeng Ewalds.

Tegelenaren in 5^e Bataljon 11^e Regiment Infanterie

Zeker 8 Tegelenaren hebben gediend bij 5-11-RI in Indië. Dit Bataljon werd 1-10-1947 opgericht in Roermond en Blerick en ze hoorden bij de Limburgse Jagers en waren weer een onderdeel van de E-Divisie.

Zij waren van de lichting 1947 en de meesten zijn van het geboortjaar 1927. Na hun opleiding vertrokken zij op 28-2-1948 aan boord van de Volendam naar Indië waar zij op 26-3-1948 aankwamen in Belawan, de haven van Medan op Noord-Sumatra. Ze werden gelegerd in Siantar dat tussen Medan en het Toba-meer ligt. Bij de 2^e politionele actie die op 19-12-1948

*Embleem van 5-11-RI.
Ontworpen op de boot door
Dries Engelen.*

aanving, trokken zij op naar Balige aan het Toba-meer dat bezet werd. Daarna werden zij in die regio gestationeerd o.a. in Prapat. Vanaf juli 1949 kwamen er nieuwe troepen bij om ze de komende maanden af te lossen. Tot aan de Cease-fire op 5 augustus 1949 was er een felle strijd met bewapende groepen die vanuit Atjeh richting het Tobameer kwamen. 12 militairen uit hun groep zijn omgekomen.

Op 10-1-1950 werd hun gebied overgedragen aan de TNI (Indonesische Troepen) en werd het bataljon gelegerd op twee ondernemingen in de buurt van Medan. Op 4-4-1950 werden ze overgeplaatst naar Batavia in afwachting van de repatriëring naar Nederland. Hun laatste dagen werden ze nog gelegerd in Tjimahi bij Bandoeng. Op 3-5-1950 werden zij gerepatriëerd met de boot de General Sturgis en zij kwamen op 26-5-1950 aan in Rotterdam waarna men naar huis kon gaan.

Wie waren die Tegelenaren?

Sjaak Nooten	geboren 18-11-1925, wonend bij vertrek Hoogstraat
Piet Brummens	geboren 23-04-1927, wonend bij vertrek Vrijebroekweg
Sjeng Derks	geboren 27-07-1925, wonend bij vertrek Gasthuisstraat
Dries Engelen	geboren 11-06-1927, wonend bij vertrek Veldstraat
Jan Faassen	geboren 19-08-1927, wonend bij vertrek Kasteellaan
Stef Frenken	geboren 14-11-1927, wonend bij vertrek Gasthuisstraat
Huub Geijbels	geboren 14-01-1927, wonend bij vertrek Salvatorstraat
Sjraar Holtman	geboren 29-09-1927, wonend bij vertrek Ariensstraat
Broer Sijbers	geboren 25-09-1927, wonend bij vertrek Bergstraat

Adoptie van 5-11-RI door de Tegelse inwoners

Het bataljon 5-11-RI werd door Tegelen geadopteerd. Tegelen zou zorgen dat er een eigen Bataljonskrant 5-11-RI zou komen en dat zij deze zouden financieren. Deze zou 2x per maand opgestuurd worden naar Indië en familieleden konden zich ook abonneren op het blad. Het kreeg de naam "Het Zandhaasje". Op 16-1-1948 hield 5-11-RI een afscheidsparade in Tegelen. Vanuit Steyl (H.Hartbeeld) trok men via de Maasstraat en Industriestraat naar het Gemeentehuis waar op ca 12.30 uur het defilé werd gehouden. Daarna trok men naar de jongensschool waar de troep werd ontbonden. Middags konden de militairen diverse Tegelse bedrijven bezoeken. 's Avonds zouden de militairen in zaal Lückert een cabaretvoorstelling organiseren en de week erna zouden zij dit nog een keer herhalen voor de Tegelse bevolking.

Sjeng Derks zou als tegenprestaties ook af en toe een artikel schrijven dat dan in de Tegelse Courant kon worden afgedrukt. Hij heeft inderdaad enkele artikelen geschreven over het wel en wee van 5-11-RI.

Bij de tweede politiole actie werd Soekarno gevangen genomen in Djokja en werd hij overgebracht naar Sumatra waar het bataljon 5-11-RI voor de bewaking diende te zorgen. Onder internationale druk werd Soekarno later weer vrijgelaten. Na terugkomst is een boek gemaakt over 5-11-RI waar het Tegelse bedrijfsleven ook aan bij gefinancierd heeft.

In de loop van 1949 stopte men met het Zandhaasje en kreeg men in december 1949 een eigen Bataljonskrantje maar toen kwamen ze al bijna terug naar Nederland. Deze is ook nog enkele keren verschenen in 1950.

Foto gemaakt op 25 mei 1950 in Rotterdam bij hun behouden terugkomst. Staande van links naar rechts: Sjeng Derks, Dries Engelen, Jan Faassen, Stef Frenken en Piet Brummans. Gehurkt van links naar rechts: Sjraar Holtman, Huub Geybels en Broer Sijbers.

Foto van de parade van 5-11-RI in Tegelen bij het gemeentehuis in Tegelen op 16-1-1948

Frans Soepboer- militair met engeltjes op zijn schouders

Frans Soepboer (Leeuwarden, 1923) leidt al jaren een rustig bestaan in Tegelen, maar saai kun je Soepboers levensloop niet noemen. In zijn jonge jaren maakte hij de oorlog van zeer dichtbij mee en later vocht hij in Nederlands-Indië en Korea. Zijn grenzeloze zucht naar avontuur kwam hem soms duur te staan. 'Ik was vrijgezel en had overal schijt aan.'

IK HEB VEEL COLLEGA'S ZIEN SNEUVELEN

Frans
Soepboer,
militair met
engeltjes
op zijn
schouders

'Of ik echt veranderd ben door alles wat ik heb meegemaakt? Nee, dat denk ik niet. Tijdens mijn gevangenschap in Duitsland heb ik me gerealiseerd dat je je moet schikken in je lot. Ik had geen keus. Ik deed wat er van me verlangd werd om mijn hachje te redden. Onrechtvaardigheid heb ik nooit kunnen verdragen. Door mijn ervaring in Duitsland kon in me enigszins voorstellen hoe de mensen zich in Nederlands-Indië voelden. Dat heeft me doen besluiten om erheen te gaan en mee te helpen. Natuurlijk zat er ook een stukje avontuur bij. Ik was vrijgezel en zocht de spanning zonder me echt te realiseren waar ik aan begon. Nu ik ouder word, realiseer ik me pas wat er allemaal is gebeurd. Soms lig ik er's nachts wakker van. Toch heb ik, in tegenstelling tot vele andere soldaten die in Nederlands-Indië hebben gevochten, altijd alles van me kunnen afpraten. Dat ik mijn verhaal steeds kon vertellen, heeft me enorm geholpen.

Mijn naam is Folkert Soepboer, maar iedereen noemt me Frans. Ik woon sinds 1971 in Tegelen en hoewel ik het dialect nooit helemaal onder de knie heb gekregen, voel ik me hier als een vis in het water. Maar ach, eigenlijk voel ik me overal wel thuis. Dat heeft alles te maken met mijn bewogen leven, vermoed ik.'

Lees het volledige artikel van
Jos Wolbertus in BUUN 2016

BUUN 221

Geestelijken in voormalig Indië

Een aantal geestelijken uit Tegelen is werkzaam geweest in het voormalige Indië en soms nog in het latere Indonesië. Theo Laumans heeft in het boek “Missionarissen uit Tegelen, Belfeld en Steyl” de verhalen achter tien Tegelse geestelijken beschreven.

Lees meer in het boek
*Missionarissen uit Tegelen,
Belfeld en Steyl.*

In het boek van Theo Laumans staan de volgende namen (met tussen haakjes de pagina):

Antoon Cruysberg SVD¹⁶	Geboren op 14-07-1906 in Tegelen en was van 1933-1972 in Nieuw-Guinea. Overleden op 22-01-1978 Teteringen, daar begraven. In 1918 verhuisde de familie naar Tienray. Zie blz. 30.
Jac Geeraeds SVD	Geboren op 26-11-1911 in Tegelen en was van 1937-1988 op Flores. Overleden op 27-01-1992 en in Teteringen begraven. Zie blz.40.
Joep Hovens MHM-Jezuit	Geboren op 27-01-1927 Tegelen. Bleef vanaf 1949 tot zijn dood op Java. Overleden op 06-02-2006 in Semarang. Volgde zijn priesteropleiding in Indonesië. In 1961 priester gewijd door Mgr. Sugyapranata (overleden in Steyl in 1963). Zie blz. 51.
Toon Kemp OFM-Franciscaan	Geboren op 16-11-1905 in Tegelen. Was in 1933 in China en tussen 1953-1966 in Nieuw-Guinea. Overleden op 17-06-1966 in Nieuw-Guinea. Zie blz. 64.
Piet Ottenheym SVD	Geboren op 06-12-1915 in Tegelen. Was van 1946-1965 in Papua Nieuw-Guinea. Overleden op 30-06-1966 in Nieuw-Guinea. Zie blz. 86.
Sjraar Schrömbges SVD	Geboren op 09-05-1921 in Tegelen. Was van 1949-1993 op Timor. Overleden op 06-09-1993 op Timor. Zie blz. 92.
Jos Verbong CM-Lazarist	Geboren op 18-11-1917 in Tegelen. Was van 1946-1971 op Java-Surabaya. Overleden op 24-04-1993 in Nijmegen. Zie blz. 99.
Pierre Vossen MSF-Mill Hill	Geboren op 19-05-1894 in Tegelen. Was van 1928-1937 op Borneo en in 1934 op Java. Overleden op 03-08-1953 in Goirle. Hij was i.v.m. Gezondheid afgekeurd voor tropen. Zie blz.109.
Frans Gitmans MHM-Mill Hill	Geboren op 31-01-1908 in Tegelen. Was van 1933-1949 Missionaris in Nellore in India en in 1949 aalmoezenier in Ned. Indië. Overleden op 15-03-1973 in Simpelveld. Zie blz. 44.
Harry Lommen SVD	Geboren op 28-05-1913 in Tegelen. Was van 1946-1971 op Flores. Overleden op 14-04-1997 in Asten. Later veel in onderwijs. Zie blz. 67. Hij was aalmoezenier op de heenreis omdat het leger dan de reis betaalde. Daarna werd hij missionaris.

¹⁶ SVD (Societas Verbi Divini) - Gezelschap van het Goddelijk Woord.

Ook in overige documenten is veel informatie te vinden over deze en andere geestelijken die actief waren in het voormalige Indië en soms nog in het latere Indonesië.

**Caspar JH
Franssen**

Geboren op 23-01-1826 in Tegelen. Van 1856-1863 en 1866-1867, met name op Java. Overleden op 07-05-1888 in Grubbenvorst. I.v.m. gezondheidsklachten terug naar Nederland. Hij was de eerste Tegelse geestelijke die naar Indië is vertrokken. Was in 1859 1^e pastoor in Ambarawa (H.Martinus kerk) en Salatiga (H.Dionysius kerk). Beiden liggen op Java.

**Marcella en
Albaba Dings**

De twee zussen en zusters Fancisca-
nessen Dings verbleven in Indië. Zij waren
op Tjandi (Semarang) werkzaam. Na
aankomst op Java zijn zij er hun hele
verdere leven gebleven.

- Zuster Marcella Dings. Geboren op 09-12-1865 in Tegelen. Kwam 4-6-1900 op Java aan. Overleden op 10-10-1937 in Tjandi Semarang.
- Zuster Albaba Dings. Geboren op 25-12-1868 in Tegelen. Kwam 20-12-1894 op Java aan. Overleden op 08-12-1941 in Djokjakarta.

*Foto Marcel Dings. Marcella en
Albaba Dings.*

Hoe de doodgewaande Tegelse missionaris Sef Verbong nog leefde

De Tegelse missionaris Sef Verbong werd met een collega in december 1948 in Soerabaja Indonesië gevangen genomen door Indonesische nationalisten, vermist en doodgewaand. Begin januari 1949 verscheen hij echter weer in de pastorie. Een interview met pater Sef Verbong is later op een zes uur durende geluidsband gezet. Door Sjeng Ewalds zijn de gebeurtenissen uit het interview uitgeschreven en voorzien van foto's. Het verhaal is op onze website na te zien.

*Lees het hele verhaal van
missionaris Sef Verbong op
de website van de Heem.*

Tekst met dank aan Sjeng Ewalds.

Tegelse slachtoffers in Japan en Nederlands Indië

Op de namenlijsten bij het oorlogsmonument in Tegelen staan 9 slachtoffers die van 1945 t/m 1950 in Nederlands Indië om het leven kwamen en 8 slachtoffers van de strijd van 1942 t/m 1945 met Japan. De verhalen van deze oorlogsslachtoffers zijn opgenomen op de website van de Heemkundige Kring Tegelen.

De volgende Tegelenaren kwamen om het leven in Nederlands Indië.

Op de website van de Heem vind je de lijst met alle oorlogsslachtoffers uit Tegelen en Steyl

Naam Bedaux, Johannes (Jo) Hubertus
Geboren 5-1-1928 in Tegelen
Wonend Beekstraat 13 in Tegelen
Overleden 16-6-1949 in Sapuran-Banjumas
Achtergrond Verwarmingsmonteur
Dienstplichtig Sld Stamboeknr: 280105724 6e Bataljon 6e Regiment Infanterie (425 B.I.). Vertrek vanuit Nederland 25-3-1949 met de Volendam.
Doodsoorzaak Hij werd dodelijk getroffen door een kogel in de hartstreek. Begraven Nederlands Ereveld Pandu te Bandung, VI-163

Naam Christis, Gerardus (Sjraar) Wilhelmus Mathieu
Geboren 3-2-1925 in Tegelen
Wonend Venloseweg 61 in Tegelen
Overleden 14-6-1949 in Soerabaja (Indonesië)
Achtergrond Tuinder - dienstplichtig Sld Stamboeknr.250203136 4e Bataljon Garderegiment Jagers. Vertrek vanuit Nederland 30-5-1947 met de Johannes de Wit.
Doodsoorzaak Op 13 juni ontstond er bij het onderhoud van een jeep brand. Hij wilde een blik benzine naar buiten brengen, struikelde en zijn kleren vatte vlam. De dag erna is hij om 8.30 uur in het Marinehospitaal te Soerabaja overleden. Begraven Nederlands Ereveld Kembang Kuning te Surabaya B-113

Naam Gerven van, Gerardus (Rudolf) Marie Antonius
Geboren 14-3-1913 in Tegelen
Wonend Arnoldus Janssenstraat 15 in Steyl
Overleden 9-1-1947 in Semarang
Achtergrond Fabrikant houtwaren. Oorlogsvrijwilliger (OVW) 1e Luitenant Stamboeknr. 130314000 1e Regiment Stoottroepen. Vertrek vanuit Engeland op 12-10-1945 met de Alcantra. Was gehuwd, had een dochter.
Doodsoorzaak Gesneuveld te Mangkan Wetan ten westen van Semarang. Begraven Nederland Ereveld Candi te Semarang C-178.

Naam Gielen, Coenraad Gerardus
Geboren 24-8-1913 in Tegelen
Wonend Buys Ballotstraat 21 in Den Helder
Overleden 22-5-1946 in Soerabaja (Indonesië)
Achtergrond Was gehuwd. Beroepsmilitair. Sergeant bij Mariniersbrigade. Stamboeknr.4445M
Doodsoorzaak Tijdens een patrouille gewond geraakt door vijandelijk vuur en aan de gevolgen daarvan overleden. Begraven Nederlands Ereveld Kembang Kuning Surabaya C-133

Naam Hagens, Johannes (Jan) Hendrikus
Geboren 4-12-1929 in Eijsden
Wonend Beekstraat 5A in Tegelen
Overleden 13-12-1949 in Tjiandjoer-Java
Achtergrond Dienstplichtig Sld. 1e klas, Stamboeknr.291204137 7e Bataljon 2e Regiment 433-BI (Bataljon Infanterie). Vertrek vanuit Nederland 3-8-1949 met de Kota Intan.
Doodsoorzaak Was met carrier met enkele collega's op weg om de wacht af te lossen. Bij het passeren van een tegenligger raakte het voertuig van de weg en startte 5 meter omlaag in een ravijn. Jan was vrijwel meteen overleden. Begraven op Nederlands Ereveld Pandu in Bandung, graf II-108

Naam Horck van, Pierre Johannes Antonius
Geboren 23-10-1929 in Tegelen
Wonend Willemstraat 5 in Tegelen
Overleden 3-1-1950 in Soerabaja (Indonesië)
Achtergrond Dienstplichtig Sld 1e klas, Stamboeknr.291023179 43e Reg.Veldartillerie (RVA) Vertrek uit Nederland 30-9-1949 met de Tabinta.
Doodsoorzaak Overleden aan de gevolgen van een noodlottig ongeval in Tjitjurug (West-Java). Begraven Nederlands Ereveld Menteng Pulo in Jakarta, graf VI-167.

Naam Janissen, Gerardus (Sjraar) Marie Lambertus
Geboren 1-8-1921 in Beesel
Wonend Nachtegaalstraat 5 in Tegelen
Overleden 31-1-1947 in Tjiandjoer-Semarang
Achtergrond Grondwerker
Oorlogsvrijwilliger (OVW), Sld 1e klas, Stamboeknr 210801000 2e Bataljon 13e Regiment (2-13-RI). Vertrek uit Engeland 12-10-1945 met de Alcantara.
Doodsoorzaak Overleden aan de gevolgen van een ziekte. Begraven Nederlands Ereveld Candi-Semarang, graf C-175.

Naam Orval, Andreas (André) Gerardus
Geboren 6-7-1927 in Tegelen
Wonend Bakenbosweg 13 in Tegelen
Overleden 27-2-1949 in Baturetno, Oost-Java
Achtergrond Metaalbewerker. Dienstplichtig Sld Stamboeknr: 270706239 5e Bataljon 6e Regiment Infanterie (5-6-RI) Vertrek uit Nederland 30-1-1948 met de Nieuw-Holland.
Doodsoorzaak Hij is gesneuveld bij een beschieting van de carrier waarop hij zat. Begraven Nederlands Ereveld Candi te Semarang, graf A-52.

Naam Wylick van, Franciscus Hendrikus
Geboren 28-8-1916 in Tegelen
Wonend Tuimelsteenstraat 14 in Aardenburg
Overleden 14-7-1946 in Soerabaja (Indonesië)
Achtergrond Oorlogsvrijwilliger(OVW). Sergeant Mariniers. Stamboeknr: 4460M en 160828028 1e Inf.Bat.Inf.A-Cie. 1e peloton mariniersbrigade.
In 1943 verhuisd naar Aardenburg (Zeeland). In juli 1945 te Tilburg aangemeld bij de Marine en op 17 november 1945 vanuit de VS met de Noordam vertrokken naar Nederlands-Indië. Volgens Koostra woonachtig Kerkstraat 24 in Haarlem.
Doodsoorzaak Tijdens een patrouille vlakbij Driaredja ernstig gewond geraakt door een vijandelijke kogel. Overgebracht naar Marinehospitaal in Surabaya en daar de volgende dag bezweken aan het opgelopen letsel. Nederlands ereveld Kembang Kuning, Soerabaja, graf C-152

De volgende Tegelenaren kwamen om het leven in de strijd met Japan.

Naam Dael, Leopold Marie
Geboren 28-11-1916 in Tegelen
Wonend Tegelseweg 213 in Venlo
Overleden 19-10-1943 in Kui Yae (Thailand)
Achtergrond Chauffeur. Op 9 november 1939 vertrokken naar Nederlands-Oost-Indië, aldaar als brigadier bij de Militaire Motor Dienst van het KNIL.
Doodsoorzaak In Japanse krijgsgevangenschap geraakt en te werk gesteld aan de Birmaspoorlijn bij werkeenheid Java Party 08 in Thailand. Overleden in het kamp Kutji Khanun Base Camp aan de gevolgen van ondervoeding en dysenterie. Hij lag eerst begraven op Kui Yae Cemetery. Hij ligt nu begraven op het ereveld Kanchanaburi War Cemetery in Thailand Graf 3F-54.

Naam Ehren, Johannes Maria
Geboren 7-8-1916 in Tegelen
Wonend Maasstraat 27 in Tegelen
Overleden 27-9-1943 in Takanon (Thailand)
Achtergrond Op 12 september 1935 vertrokken naar Rotterdam en als Marinier 1e klas bij de Koninklijke Marine in Nederlands Oost-Indië in krijgsgevangenschap geraakt en te werk gesteld aan de Birmaspoorlijn bij werkeenheid Java Party 10 in Thailand.
Doodsoorzaak Hij is overleden aan ondervoeding en dysenterie.
Hij is eerst begraven op Kui Yae Cemetery en rust nu op het ereveld Kanchanaburi War Cemetery in Thailand Graf 7H-28.

Naam Görtz, Johannes Andreas Hendrikus
Geboren 22-6-1864 in Tegelen
Wonend
Overleden 28-6-1945 in Ambarawa (Midden-Java)
Achtergrond Hij vertrok op 9 juli 1887 naar Rotterdam en van daar naar Nederlands Oost Indië. Huwde 2-2-1898 met Constance A.Krijgsman in Fort de Kock, Sumatra, waar hij opzichter van Rijkswaterstaat was. Zij kregen 10 kinderen. Na het overlijden van zijn vrouw in 1935 opnieuw gehuwd met Henriette Hoeke die in een Jappenkamp is overleden. Van 4 kinderen zijn er Japanse interneringskaarten.
Doodsoorzaak Hij kwam in Japanse krijgsgevangenschap in het burgerkamp Ambarawa-7 op Midden-Java. Dit was een kamp voor vrouwen, kinderen en oude mannen, vanaf januari 1945 alleen voor deze laatste groep. Hij ligt begraven op het Nederlandse ereveld Pandu te Bandung, graf V-757

Naam Kreetz, Petrus (Piet) Paulus Aloysius
Geboren 20-6-1909 in Uithoorn
Wonend Spoorstraat 52 in Tegelen
Overleden 7-9-1944 in Nompladuk (Thailand)
Achtergrond Hij huwde 21-10-1936 in Tegelen met Maria (MHCM) Koppers (geboren 1911 Tegelen +1970) Hij diende bij het KNIL. Brig. Infanterie. Woonde van 1931-1936 te Tegelen.
Doodsoorzaak Hij is overleden in Japanse krijgsgevangenschap door een bombardement van de geallieerden. Laatste rustplaats Ereveld Kanchanaburi, 3F-2/20 in Thailand.

Naam Vaessen, Heinrich (Hein) Arnold
Geboren 27-8-1899 in Hinsbeck (Duitsland)
Wonend St. Annastraat 17 in Tegelen
Overleden 22-7-1945 in Sungei Gerong (Zuid-Sumatra)
Achtergrond Zijn vader kwam uit Maasbree en overleed toen hij een jaar oud was. Een broer van vader huwde met de weduwe die uit Hinsbeck kwam. Tussen 1906-1910 verhuisde men naar Tegelen. Met 24 jaar meldde Hein hij zich bij het KNIL. Hij werd Sergeant 1e klas stbk.83307. Hij huwde in 1926 in Magelang met Clementina Driessen, 19 jaar oud, die in 1907 in Djogjakarta was geboren (+1994). Zij kregen 8 kinderen. In 1940 was hij op verlof in Tegelen, Sint Annastraat 17 te Tegelen. In 1941 vertrekt hij weer naar Indië.
Doodsoorzaak Hij is overleden in een Jappenkamp Sungei Gerong aan ondervoeding en uitputting. Hij ligt begraven op het Nederlandse Ereveld Pandu Bandung V-122

Naam Verhaegh, Louis Stephanus
Geboren 18-3-1891 in Tegelen
Wonend Bergstraat 12 in Tegelen
Overleden 18-12-1943 in Tjimahi (Java)
Achtergrond IJzervormer. Hij kwam uit een groot gezin in Tegelen met 11 kinderen die tussen 1877 en 1897 zijn geboren. Zijn moeder stierf in 1903 en de vader in 1906 in Tegelen. Hij is tussen 1910 en 1924 vertrokken uit Tegelen. Heeft dienst genomen in het KNIL. In 1926 was hij Sergeant majoor Vliegschool Kali-Djati.
Doodsoorzaak Hij werd geïnterneerd in het burgerkamp Tjimahi, waar hij op 18 december 1943 overleed. Op de Japanse interneringskaart staat dat hij aan een maagzweer (Stomach Ulcer) is overleden en begraven is op de Algemene begraafplaats in Cimahi. Bij de Oorlogsgravenstichting is zijn graf niet meer bekend.

Naam Wetering van, Jean Hubert
Geboren 28-11-1894 in Tegelen
Wonend
Overleden 22-7-1945 in Tjikoedapateuh
Achtergrond Zijn vader stierf in 1903 in Tegelen. Zijn moeder vertrok met de 6 kinderen (geboren tussen 1884-1900) naar Roermond. Hij huwt op 11-5-1922 in Schimmert met de onderwijzeres Jacqueline(JMH) Nijsten. Zij krijgen 3 kinderen geboren in Heerlen in 1924-1926-1927. Op 16-11-1928 werd hij benoemd tot onderwijzer aan de Europese school in Mr.Cornelis en in 1931 tot Hoofd Hollands-Chinese school te Batavia. Zijn vrouw is 28-4-1934 overleden in Batavia. Wegens ziekte gaat hij in mei 1934 negen maanden met verlof naar Nederland. In april 1937 benoemd tot Europees schoolhoofd. Hij huwt voor de 2e keer met Juliette Roest.

Doodsoorzaak Hij geraakte in Japanse krijgsgevangenschap in het mannenkamp Tjikoedapateuh in Bandung (de voormalige kazerne van het 15e Bataljon). Daar overleed hij op 22 juli 1945. Hij ligt begraven op het Nederlandse ereveld Pandu te Bandung, V-355

Naam Wylick van, Leo Franciscus Johannes
Geboren 16-12-1912 in Duisburg (Duitsland)
Wonend Roermondseweg 86 in Tegelen
Overleden 21-9-1944 in Zeemansgraf
Achtergrond In 1932 vanuit Nijmegen naar Batavia vertrokken. Hij was Sergeant-majoor in het KNIL. Na de inval van Japan in Indië werd hij in Bandung gevangen genomen en op Java geïnterneerd. In 1943 overgebracht naar Thailand om te werken aan de Birma-spoorweg. Op 8-6-1944 vertrekt de Hofuku Maru vanuit Thailand, met krijgsgevangenen van de Birma spoorlijn, naar Japan. 4 juli vertrekt men vanuit Singapore en op 8 juli is men in Noord-Borneo. Na 3 weken vertrekt men naar Manilla waar men 12 september aankomt.

Doodsoorzaak Op 21 september vertrekt er een konvooi naar Japan maar kort daarna krijgt de Hofuku Maru twee voltreffers van Amerikaanse bommenwerpers en zinkt binnen 2 minuten. Hij heeft dus een zeemansgraf.

**Vier militairen gaven
dit jaar hun leven.....**

JO BEDAUX
*Een sluipschot maakte een
einde aan zijn jeugdig leven.*

†
† †

JAN HAGENS
*Altijd vrolijk en opgewekt.
Drie maanden in Indië, met
'n carrier in een ravijn ge-
stort en op slag gedood.*

SJRAAR CHRISTIS
*Een noodlottig ongeval
maakte een einde aan zijn
leven.*

ANDRÉ ORVAL
*Een en twintig jaar, tijdens
gevechtshandelingen in
Oost-Java gesneuveld.*

†
† †

Publicatie in 1949 van de overleden Indiëgangsters

Tegelenaren in Nederlands Indië

Van 261 Tegelenaren is bekend dat ze tussen 1945 en 1950 in Nederlands Indië dienden. In onderstaand overzicht zijn hun namen, geboortedata, adressen bij vertrek en datum van vertrek en terugkomst opgenomen. Op onze website zijn van deze personen ook de laatst bekende adressen, het leger- en stamboeknummer, het legeronderdeel, locatie van vertrek, naam van het schip en overlijdensdata opgenomen.

Kijk op onze website voor het uitgebreide overzicht van Tegelenaren die in Nederlands Indië hebben gediend

Naam	Geboortedatum	Adres bij vertrek	Datum vertrek	Datum terugkomst
AARTS H.M.J.	24-6-1928	Nachtegaalstraat 147 Tegelen	27-4-1949	7-10-1950
AARTS F.H.P.	7-6-1925	Hoogstraat 98 Tegelen	5-2-1947	15-3-1950
ALBERTS H.P.L.	8-8-1928	Spoorstraat 32 Tegelen	24-9-1948	25-8-1949
AMBAUM W.J.N.	25-5-1927	Doolhofstraat 8 Tegelen	30-1-1948	9-5-1950
BASTEN BATENBURG van J.G.C.M.	9-2-1928	Kasteellaan 4 Tegelen	30-7-1948	12-7-1950
BECKERS H.L.	1-3-1928	Julianastraat 2 Tegelen	17-9-1948	6-12-1949
BECKERS M.J.W.	5-8-1928	Doolhofstraat 1 Tegelen	4-8-1948	19-6-1950
BECKX G.M.G.	19-3-1927	Prins Hendrikstraat 2 Tegelen	23-1-1948	25-7-1949
BEDAUX J.H.	5-1-1928	Beekstraat 13 Tegelen	25-3-1949	0-1-1900
BENDERS A.P.	24-4-1925	Maasstraat 4 Tegelen	20-6-1947	25-2-1950
BERDEN W.H.G.	28-8-1931	Roermondseweg 9 Tegelen	28-10-1949	17-1-1951
BEUKEN van den F.G.M.	2-2-1926	Koekoekstraat 22 Tegelen	11-6-1947	24-4-1950
BEURSKENS H.J.	21-8-1925	Hoekstraat 1a Tegelen	8-5-1947	24-4-1950
BEURSKENS P. Ch.	12-5-1925	Muntstraat 99 Tegelen	12-10-1945	19-5-1948
BEX K.W.	22-8-1927	Gasthuisstraat 46 Tegelen	3-8-1949	25-11-1950
BITTER de H.G.	24-9-1928	Prins Hendrikstraat 32 Tegelen	25-3-1949	10-10-1950
BITTER de F.W.G.	1-12-1926	Prins Hendrikstraat 32 Tegelen	25-4-1947	5-4-1950
BONGARD v.d. A.A.	27-1-1928	Rolandstraat 24 Tegelen	24-9-1948	1-7-1950
BOOGAARD van den M.	2-5-1918	Veldstraat 24 Tegelen	25-3-1946	25-3-1948
BORS G.J.	27-1-1927	Kerkstraat 53 Tegelen	27-9-1948	1-7-1950
BORS W.H.M.	28-7-1928	Kerkstraat 53 Tegelen	25-3-1949	17-8-1950
BOUWMAN A.J.H.	18-11-1925	Hoogstraat 54 Tegelen	16-4-1948	24-3-1950
BROEK van de G.H.Th.	3-11-1929	Industriestraat 79 Tegelen	17-8-1949	11-11-1950
BROKMANN J.H.W.	18-6-1927	Kerkhoflaan 6 Tegelen	27-9-1948	29-6-1950
BRULS E.C.H.	16-6-1921	Gasthuisstraat 68 Tegelen	17-11-1945	11-2-1948
BRUMMANS P.J.	23-4-1927	Vrijebroekweg 5 Tegelen	28-2-1948	26-5-1950
BUITING Th.J.M.	8-5-1925	Maasstraat 5 Tegelen - Steijl	15-10-1946	9-1-1950
BUSKENS J.K.	31-8-1926	Mauritsstraat 49 Tegelen	26-5-1947	8-6-1949
CAASENBROOD G.	29-6-1926	Julianastraat 22 Tegelen	5-2-1947	16-3-1950
CHRISTIS G.W.M.	3-2-1925	Venloseweg 61 Tegelen	30-5-1947	0-1-1900
COOPMANS H.J.M.	11-4-1928	Arienstraat 1 Tegelen	25-3-1949	10-10-1950
COOPMANS P.J.M.	18-2-1928	Veldstraat 26 Tegelen	25-3-1949	10-10-1950
COOPMANS J.S.	1-9-1909	St. Josephstraat 25 Tegelen	23-5-1947	18-2-1950
COOPMANS P.J.E.	11-4-1928	Ariensstraat 1 Tegelen	25-3-1949	9-10-1950
COORT P.J.	30-8-1927	Prins Hendrikstraat 1 Tegelen	30-1-1948	9-5-1950
COPPERS G. Th.H.H.	22-3-1927	Broeklaan 28 Tegelen	27-2-1948	10-10-1949
CREMERS H.Th.	5-11-1928	Industriestraat 23 Tegelen	4-8-1948	6-12-1949

Naam	Geboortedatum	Adres bij vertrek	Datum vertrek	Datum terugkomst
CREMERS P.L.	18-1-1925	Grotestraat 92 Tegelen	22-10-1946	11-12-1948
CREMERS Th.L.	11-4-1926	Kaldenkerkerweg 68 Tegelen	3-9-1946	15-1-1950
CRIENEN L.H.	14-6-1924	Spoorstraat 49 Tegelen	11-12-1945	24-1-1948
CROOY van A.J.C.	21-1-1910	Geldersebaan 52 Tegelen	2-5-1947	20-3-1948
CROOY van G.C.J.	12-12-1929	Veldstraat 69 Tegelen	17-8-1949	12-11-1950
CRUIJSBERG J.T.J.	25-10-1925	Schoolstraat 12 Tegelen	20-2-1947	20-2-1950
CUIJERS J.H.M.	4-10-1925	Roermondseweg 18 Tegelen	24-9-1948	14-4-1950
DAENEN H.W.	2-4-1929	Koekoekstraat 22 Tegelen	3-8-1949	25-11-1950
DAMBACHER A.M.	23-4-1926	Steijlerstraat 36 Tegelen	17-11-1945	19-1-1948
DAMBACHER J.C.L.	12-7-1925	Julianastraat 8 Tegelen	15-10-1946	21-2-1950
DAMBACHER J.H.J.	30-1-1929	Arn. Janssenstraat 21 Tegelen	24-9-1948	9-6-1949
DEJKERS A.J.	9-1-1925	Prins Hendrikstraat 40 Tegelen	16-10-1946	29-11-1949
DERKS P.J.	27-7-1925	Gasthuisstraat 30 Tegelen	28-2-1948	26-5-1950
DERKS J.A.	20-8-1929	Brachterweg 30 Tegelen	28-9-1949	28-3-1951
DEURSEN van H.H.	13-8-1925	Schoolstraat 14 Tegelen	15-10-1946	9-1-1950
DEURSEN van J.J.M.	2-7-1914	Schoolstraat 14 Tegelen	12-10-1945	18-2-1948
DIJK van H.W.	20-6-1925	Hoogstraat 67 Tegelen	22-10-1946	25-8-1949
DINGS A.J.	18-4-1927	Spoorstraat 70 Tegelen	30-7-1948	21-6-1950
DINGS P.W.H.	1-9-1928	Spoorstraat 70 Tegelen	30-1-1948	21-6-1950
DOESBORG G.C.	3-2-1926	Hoogstraat 5 Tegelen	20-3-1947	1-7-1948
DOESBORG H.A.	21-3-1928	Hoogstraat 5 Tegelen	3-6-1949	29-10-1950
DOESBORGH J.A.	22-9-1926	Stationsstraat 26 Tegelen	30-5-1947	24-3-1950
DREUMEL van H.J.	1-4-1927	Prins Hendrikstraat 12 Tegelen	27-10-1945	8-6-1949
DRIESSEN G.H.	22-4-1926	Steijlerstraat 9 Tegelen	5-2-1947	20-3-1948
DRIESSEN H.G.	7-6-1925	Veldstraat 34 Tegelen	22-10-1946	30-12-1949
DRIESSEN H.H.J.	19-4-1924	Parallelweg 2 Tegelen	3-10-1945	24-1-1948
DRIESSEN H.P.H.	23-9-1921	Kaldenkerkerweg 32 Tegelen	11-12-1945	14-1-1948
DRIESSEN J.C.P.G.	15-7-1925	Grotestraat 50 Tegelen	15-10-1946	9-1-1950
DRIESSEN J.H.	19-2-1925	Industriestraat 28 Tegelen	15-10-1946	9-1-1950
DRIESSEN M.J.	14-9-1926	Venloseweg 71 Tegelen	2-4-1947	7-5-1950
DRIESSEN M.P.G.	11-5-1929	Zusterstraat 3 Tegelen	28-9-1949	11-11-1950
DRIESSEN Th. W.J.G.	3-1-1925	Bergstraat 19 Tegelen	22-10-1946	30-12-1949
EIJMAEL K.P.G.	11-9-1926	Roermondseweg 13 Tegelen	17-10-1945	5-7-1947
EIJMAEL V.C.P.	21-12-1921	Roermondseweg 13 Tegelen	11-12-1945	15-1-1948
ENGEL A.	11-6-1927	Veldstraat 113 Tegelen	28-2-1948	26-5-1950
ENGEL A.S.G.	7-3-1925	Roermondseweg 133 Tegelen	20-6-1947	19-4-1949
ENGEL J.H.W.	30-3-1929	Mauritsstraat 41 Tegelen	17-8-1949	17-1-1951
ENGELS W.A.A.	30-11-1929	Posthuisstraat 6 Tegelen	3-8-1949	9-6-1950
ERNST W.L.	12-9-1928	Industriestraat 11 Tegelen	13-7-1949	19-11-1950
FAASSEN J.N.L.	19-8-1927	Kasteellaan3 Tegelen	28-2-1948	26-5-1950
FAASSEN C.W.L.	28-12-1925	Industriestraat 75 Tegelen	15-10-1946	9-1-1950
FAASSEN H.P.	5-6-1926	Mauritsstraat 17 Tegelen	20-6-1947	24-10-1949
FAASSEN J.H.M.	10-11-1928	Mauritsstraat 17 Tegelen	24-9-1948	1-7-1950
FAASSEN L.J.	27-4-1926	Bergstraat 6 Tegelen	5-2-1947	23-9-1948
FEIJEN L.P.J.	6-4-1928	Grotestraat 19 Tegelen	25-3-1949	10-10-1950
FEIJEN J.G.A.	5-6-1929	Hoogstraat 114 Tegelen	3-8-1949	25-11-1950
FICKER L.C.	6-3-1926	Betouwstraat 19 Tegelen	5-2-1947	19-3-1950
FRANSSEN J.J.J.	9-7-1925	Veerweg 14 Tegelen - Steijl	12-10-1945	27-4-1948
FRANZEN J.	7-4-1927	Roermondseweg 20 Tegelen	17-9-1948	12-1-1951
FRENKEN S.J.	14-11-1927	Gasthuisstraat 40 Tegelen	28-2-1948	26-5-1950
FRIESEN W.F.H.	20-11-1927	Koekoekstraat 29 Tegelen	14-5-1948	27-5-1950
FRIESEN G.M.	11-3-1922	Koekoekstraat 29 Tegelen	27-10-1945	26-5-1948

Naam	Geboortedatum	Adres bij vertrek	Datum vertrek	Datum terugkomst
GARTHENER J.P.	7-1-1922	Nassaustraat 20 Tegelen	11-12-1945	14-1-1948
GEIJBELS H.H.	14-1-1927	Salvatorstraat 9 Tegelen	28-2-1948	26-5-1950
GEIJBELS L.H.	20-11-1928	Salvatorstraat 7 Tegelen	24-9-1948	1-7-1950
GERARDS J.J.M.	21-10-1926	Koekoekstraat 11 Tegelen	17-11-1945	11-2-1948
GERARDS J.P.J.	6-1-1927	Geldersebaan 79 Tegelen	27-2-1948	2-10-1949
GERVEN van G.M.A.	14-3-1913	Arn. Janssenstraat 15 Steijl	12-10-1945	0-1-1900
GERVEN van L.J.H.	6-1-1923	Arn. Janssenstraat 15 Steijl	12-10-1945	18-2-1948
GEURTS F.J.	26-7-1922	Industriestraat 2 Tegelen	11-12-1945	0-1-1900
GIELEN J.J.	5-5-1925	Leemhorst 13 Tegelen	22-10-1946	19-2-1950
GIELEN M.	14-10-1917	Maasstraat 104 Tegelen - Steijl	11-12-1945	7-8-1946
GIESBERTZ J.H.	11-2-1925	Veldstraat 5 Tegelen	22-10-1946	19-2-1950
GIESEN G.	17-2-1926	Prins Hendrikstraat 26 Tegelen	5-2-1947	23-9-1948
GIESEN P.	5-12-1921	Venloseweg 45 Tegelen	20-10-1945	3-7-1949
GITMANS L.J.	7-3-1926	Veldstraat 6 Tegelen	30-7-1947	13-4-1950
GITMANS P.F.J.	31-1-1908	Grotestraat 30 Tegelen	23-3-1949	26-9-1950
GOMMANS J.J.	11-10-1919	Kaldenkerkerweg 50 Tegelen	12-10-1945	27-4-1948
GOVAERTS J.M.	23-12-1927	Korenmolen 76 4133 EM VIANEN	30-1-1948	9-5-1950
GRIJSELS F.J.C.	31-8-1928	Julianastraat 16 Tegelen	10-1-1947	16-3-1950
GRUITERS J.M.	19-9-1928	Kerkhoflaan 10 Tegelen	18-6-1948	21-2-1950
GUBBELS A.J.	13-10-1927	Kaldenkerkerweg 68 Tegelen	30-1-1948	16-3-1950
GUBBELS A.J.W.	2-5-1929	Steijlerstraat 4 Tegelen	28-10-1949	14-4-1950
GUBBELS G.H.	9-10-1920	Mauritsstraat 49 Tegelen	11-12-1945	14-1-1948
GUBBELS H.F.L.	22-4-1925	Geldersebaan 71 Tegelen	11-4-1947	14-4-1950
GUBBELS J.J.	2-5-1925	Kaldenkerkerweg 68 Tegelen	22-10-1946	19-2-1950
GUBBELS P.A.	24-2-1926	Brachterweg 23 Tegelen	5-2-1947	23-9-1948
GUBBELS P.H.W.	31-3-1921	Steijlerstraat 4 Tegelen	12-10-1945	27-4-1948
HAANEN H.J.G.	1-2-1926	Broeklaan 30 Tegelen	28-5-1947	29-1-1949
HAGENS J.H.	4-12-1929	Beekstraat 5a Tegelen	3-8-1949	0-1-1900
HAMMANS Th. N.	18-7-1929	Neeringerweg 20 Tegelen	17-8-1949	11-11-1950
HANRAETS J.G.	18-3-1928	Veerweg 12 Steijl	2-2-1949	27-9-1950
HAWINKELS T.L.M.	13-12-1928	Veerweg 14 Steijl	22-11-1949	22-12-1950
HEIJMAN P.J.	5-4-1903	Gasthuisstraat 7 tegelen	29-11-1946	22-2-1950
HEIJNEN G.A.	22-1-1925	Broeklaan 16 Tegelen	22-10-1946	19-2-1950
HEKKENS G.J.	17-9-1925	Koningstraat 12 Tegelen	16-4-1948	2-5-1950
HENDRIX P.H.	10-8-1918	Prins Hendrikstraat 15 Tegelen	17-11-1945	0-1-1900
HERMANS A.G.	17-12-1904	Gasthuisstraat 58 Tegelen	14-5-1947	25-2-1950
HERMANS P.A.J.	28-10-1928	Nachtegaalstraat 153 Tegelen	27-4-1949	21-2-1950
HERMANS P.J.G.Th.	12-6-1926	Keizerstraat 26 Tegelen	25-4-1947	5-4-1950
HERMANS P.J.K.	16-12-1916	Geldersebaan 33 Tegelen	25-4-1947	25-7-1949
HERMANS W.	17-9-1926	Keizerstraat 21 Tegelen	5-2-1947	15-3-1950
HERMANS W.J.G.	13-12-1925	Nachtegaalstraat 153 Tegelen	22-10-1946	19-2-1950
HERMANS W.L.J.	13-7-1928	Nassaustraat 11 Tegelen	24-9-1948	21-2-1950
HEUIJERJANS A.	25-12-1924	Hofstraat 14 Tegelen	17-11-1945	20-8-1948
HEUVEL van den A.P.G.	4-6-1927	Steijlerstraat 11 Tegelen	24-9-1948	1-7-1950
HEUVEL van den G.J.	19-6-1919	St. Annastraat 13 Tegelen	11-12-1945	18-7-1949
HEUVEL van den P.J.G.	30-7-1925	Steijlerstraat 11 Tegelen	15-10-1946	9-1-1950
HINSSSEN P.E.	12-6-1920	Heideweg 15 Tegelen	14-5-1947	1-6-1949
HOLTEN Chr. P.H.	27-10-1926	St. Jozefstraat 7 Tegelen	16-4-1948	21-6-1950
HOLTHUIJSEN G. Th.	20-4-1928	Salvatorstraat 13 Tegelen	24-9-1948	1-7-1950
HOLTHUISEN M.J.	24-7-1926	Maasstraat 29 Tegelen	14-5-1947	8-4-1950
HOLTHUISEN P.E.	28-10-1919	Steijlerstraat 36 Tegelen	17-11-1945	10-1-1948
HOLTMAN G. Th. P.W.	29-9-1927	Dr. Ariënsstraat 32 Tegelen	28-2-1948	26-5-1950

Naam	Geboortedatum	Adres bij vertrek	Datum vertrek	Datum terugkomst
HOLTMAN M.J.G.	23-11-1928	Beekstraat 15 Tegelen	16-9-1949	30-12-1950
HORCK van P.J.A.	23-10-1929	Willemstraat 5 Tegelen	30-9-1949	0-1-1900
HOUWEN P.H.	18-11-1927	Industriestraat 21 Tegelen	24-2-1947	7-3-1950
HOVENS C.P.	29-6-1926	Veldstraat 17 Tegelen	8-5-1947	24-4-1950
HOVENS H.S.G.	12-7-1928	Spoorstraat 25 Tegelen	25-3-1949	10-10-1950
HOVENS J.J.J.	18-11-1925	Spoorstraat 25 Tegelen	28-2-1948	16-3-1950
HOVENS M.H.H.	22-1-1926	Muntstraat 97 Tegelen	25-4-1947	5-4-1950
HUBERTS K.J.M.	11-3-1925	Muntstraat 28 Tegelen	5-2-1947	16-3-1950
HUENEN van H.G.J.	6-1-1928	Prins Hendrikstraat 22 Tegelen	11-4-1947	22-2-1950
HUIJS G.H.	5-10-1924	Prins Hendrikstraat 52 Tegelen	11-12-1945	19-9-1946
HUIJS W.M.G.	18-6-1925	Windhond 37 Tegelen	28-2-1948	25-2-1950
JACOBS S.A.G.	9-6-1927	Kaldenkerkerweg 81 Tegelen	28-2-1948	1-6-1950
JACOBS G.S.	19-7-1925	Kaldenkerkerweg 81 Tegelen	20-6-1947	25-2-1950
JACOBS P.H.	23-10-1928	Beekstraat 9 Tegelen	13-9-1949	29-10-1950
JAGT Th.	30-6-1915	Julianastraat 16 Tegelen	28-3-1947	16-3-1950
JANISSEN G.M.L.	1-8-1921	Nachtegaalstraat 5 Tegelen	12-10-1945	0-1-1900
JANSSEN W. Th.	24-7-1926	Vindelsweg 21 Tegelen	12-10-1945	24-3-1948
JOOSTEN H.P.W.	19-12-1921	Roermondseweg 64 Tegelen	11-12-1945	11-2-1948
KARIS M.J.	9-7-1922	Venloseweg 26 Tegelen	17-11-1945	3-7-1948
KEMPEN P.G.W.	4-11-1925	Vindelseweg 13 Tegelen	27-9-1946	8-6-1949
KERKHOF P.				
KERKHOF van de J.P.G.	24-9-1929	Brachterweg 19 Tegelen	3-8-1949	23-11-1950
KESSELS H.T.M.	10-8-1928	Allandstraat 46 Tegelen	24-9-1948	1-7-1950
KILLAARS J.P.A.	7-3-1927	Allandstraat 28 Tegelen	11-12-1945	24-1-1948
KILLAARS P.J.G.	3-3-1926	Allandstraat 28 Tegelen	17-11-1945	10-1-1948
KUIJPERS C. Th.	28-9-1925	Kerkstraat 31 Tegelen	28-12-1946	20-2-1950
KUIJPERS P.J.	11-4-1923	Koningstraat 22 Tegelen	12-10-1945	17-2-1948
KUIJPERS S.W.G.	8-6-1926	Arn. Janssenstraat 9 Steijl	19-6-1948	21-6-1950
KUSTERS F.J.	19-9-1928	Veldstraat 16 Tegelen	25-3-1949	10-10-1950
LAAK van de H.A.C.	24-10-1926	Keizerstraat 16 Tegelen	5-2-1947	15-3-1950
LEENEN H.G.	7-9-1928	Roermondseweg 11 Tegelen	27-4-1949	10-10-1950
LINSEN A.J.	11-9-1926	Industriestraat 15 Tegelen	17-11-1945	24-1-1948
LINSEN P.M.	15-8-1925	Industriestraat 15 Tegelen	15-10-1946	9-1-1950
LOKVEN J.H.	13-12-1913	St. Annastraat 58 Tegelen	28-5-1946	25-7-1949
MANDERS H.W.	18-8-1927	Parallelweg 27 Tegelen	23-5-1947	22-2-1950
MARCELISSEN W.	1-12-1923	Willemstraat 6 Tegelen	30-4-1946	17-7-1949
MARIJNISSEN H.A.	18-3-1925	Brachterweg 24 Tegelen	17-11-1945	20-3-1948
MASSOP P.W.H.	7-7-1928	Veldstraat 85 Tegelen	12-11-1948	25-2-1950
MULDER B.P.J.L.	12-3-1928	Nachtegaalstraat 27 Tegelen	2-2-1949	27-9-1950
NIEWEG H.K.	31-1-1926	Kaldenkerkerweg 162 Tegelen	17-11-1945	26-1-1948
NIJS M.G.	9-10-1924	St. Annastraat 9 Tegelen	17-11-1945	24-1-1948
NIJS Th. P.	29-1-1923	St. Annastraat 9 Tegelen	2-5-1947	5-4-1950
NOOIJEN H.J.	2-2-1923	Nachtegaalstraat 202 Tegelen	12-10-1945	27-4-1948
NOOIJEN J.M.J.	20-9-1915	Nachtegaalstraat 202 Tegelen	17-11-1945	18-2-1948
NOOTEN J.J.C.	18-11-1925	Hoogstraat 44 Tegelen	15-10-1946	9-1-1950
OPFERGELT J.J.A.M.	21-11-1927	Stationstraat 28 Tegelen	30-1-1948	9-5-1950
ORVAL A.G.	6-7-1927	Bakenbosweg 13 Tegelen	30-1-1948	0-1-1900
PAAR H.	26-4-1925	Heideweg 6 Tegelen	17-11-1945	0-1-1900
PAAR J.J.	6-3-1923	Heideweg 6 Tegelen	25-4-1947	17-7-1949
PEETERS J.W.G.	14-5-1926	Bergstraat 5 Tegelen	27-10-1945	19-5-1948
PESCH J.	29-7-1925	Gasthuisstraat 12 Tegelen	17-12-1947	13-4-1950
PETERS H.W.	4-11-1926	Heideweg 10 Tegelen	5-2-1947	16-3-1950

Naam	Geboortedatum	Adres bij vertrek	Datum vertrek	Datum terugkomst
PIJLS A.H.	7-9-1925	Steijlerstraat 16 Tegelen	16-10-1946	17-12-1949
PIJLS G.W.G.	20-10-1929	Spoorstraat 36 Tegelen	3-8-1949	25-11-1950
POETH W.A.M.	11-5-1922	Rolandstraat 22 Tegelen	11-12-1945	12-2-1948
PROBST C.C.J.	17-8-1928	Zandstraat 6 Tegelen	25-3-1949	10-10-1950
PROBST W. A.	5-11-1926	Zandstraat 6 Tegelen	30-1-1948	11-7-1950
REIJNDERS J.J.H.	5-7-1927	Arn. Janssenstraat 5 Tegelen	23-1-1948	1-5-1950
RENS van P.M.H.	4-11-1930	Veldstraat 22 Tegelen	1-10-1949	17-1-1951
RHEE van J.B.G	17-2-1925	St. Annastraat 25 Tegelen	28-3-1947	25-2-1950
RIJVERS M.H.A.	18-7-1915	Maasstraat 25 Steijl	8-5-1947	5-11-1949
RONKEN H.H.	18-5-1926	Allandstraat 36 Tegelen	11-12-1945	24-1-1948
ROUKENS C.B.P.	23-11-1923	St. Josephstraat 25 Tegelen	12-10-1945	27-4-1948
ROUKENS P.B.M.	15-7-1926	Nachtegaalstraat 146 Tegelen	4-6-1946	15-5-1950
RUTTEN J.	8-9-1920	Koningstraat 28 Tegelen	12-10-1945	27-4-1948
SCHAMPERS H.H.M.	25-5-1921	Industriestraat 79 Tegelen	29-11-1946	19-6-1949
SCHAMPERS P.J.	24-12-1920	Bergstraat 2 Tegelen	11-12-1945	24-1-1948
SCHATORJE L.J.	20-8-1929	Schoolstraat 22 Tegelen	16-9-1949	17-1-1951
SCHATTEVOET W.	18-10-1919	Spoorstraat 63 Tegelen	12-10-1945	18-2-1948
SCHOLTEN H.H.	22-7-1921	Zandstraat 10 Tegelen	11-12-1945	12-2-1948
SCHOUWENBERG J.W.	25-12-1919	Doolhofstraat 7 Tegelen	11-12-1945	15-1-1948
SCHOUWENBERG P.H.J.	30-7-1923	Schoolstraat 25 Tegelen	11-12-1945	11-12-1948
SCHREURS M.L.	7-7-1927	Allandstraat 48 Tegelen	14-5-1947	27-3-1950
SCHREURS P.	17-3-1926	Nassaustraat 4 Tegelen	25-4-1947	5-4-1950
SCHREURS P.A.	16-9-1914	Hofstraat 38 Tegelen	28-5-1946	28-12-1949
SCHROEMBGENS A.H.H.	21-1-1926	Veldstraat 36 Tegelen	30-7-1947	13-4-1950
SCHROEMBGENS P.J.H.	6-2-1922	Veldstraat 36 Tegelen	12-10-1945	10-7-1950
SCHRÖMBGENS J.H.	20-4-1925	Koekoekstraat 11 Tegelen	15-10-1946	9-1-1950
SEROO J.T.G.	22-12-1928	Kerkstraat 20 Tegelen	3-8-1949	25-11-1950
SIJBERS G.P.H.	25-9-1927	Bergstraat 16 Tegelen	28-2-1948	26-5-1950
SIJBERS J.A.G.	6-9-1929	Industriestraat 57 Tegelen	3-8-1949	25-11-1950
SLOESEN P.C.	20-11-1929	Kloosterstraat 1 Tegelen	2-9-1949	1-1-1950
SMEETS H.H.G.	16-10-1928	Prins Hendrikstraat 56 Tegelen	24-9-1948	1-7-1950
SMEETS Th. W. J.	2-4-1925	Kaldenkerkerweg 4 Tegelen	12-10-1945	27-4-1948
SMITS J.G.	26-5-1924	Muntstraat 85 Tegelen	31-12-1945	27-7-1948
STAAKS H.H.P.	23-3-1919	Brachterweg 11 Tegelen	12-10-1945	27-4-1948
STAAKS P.J.Th.	1-6-1921	Brachterweg 11 Tegelen	12-10-1945	27-4-1948
STEEGHS H.J.	19-5-1929	Arn. Janssenstraat 30 Tegelen	12-4-1950	17-1-1951
STOFFELS G.H.J.	31-10-1928	Roermondseweg 120 Tegelen	25-3-1949	29-10-1950
STOFFELS H.J.M.	2-5-1925	Roermondseweg 25 Tegelen	12-10-1945	5-12-1946
STOFFELS J.J.	16-1-1929	Kloosterstraat 15 Tegelen	3-8-1949	9-1-1950
STOFFELS R.G.	23-9-1928	Bergstraat 21 Tegelen	24-9-1948	1-7-1950
STURME J.J.	14-4-1920	Industriestraat 31 Tegelen	23-7-1946	9-9-1949
SWINKELS J.A.C.	10-8-1926	Grotestraat 54 Tegelen	8-5-1947	24-4-1950
TEEUWEN J.	15-5-1925	Betouwstraat 14 Tegelen	12-10-1945	20-3-1948
TENDIJK E.M.H.A.	1-11-1919	Roermondseweg 39 Tegelen	15-6-1946	3-9-1948
THIJSSSEN K.J.A.	11-4-1927	Stationsstraat 15 Tegelen	4-8-1948	18-6-1950
TIMMERMANS F.J.M.	21-12-1928	Venloseweg 33 Tegelen	28-9-1949	9-10-1950
TOMLOW A.	2-7-1923	Mauritsstraat 31 Tegelen	17-11-1945	0-1-1900
TRIENES L.H.M.	14-12-1929	Koekoekstraat 1 Tegelen	3-8-1949	25-11-1950
TRIENES W.H.	18-2-1925	Koekoekstraat 1 Tegelen	17-11-1945	14-1-1948
VANMARIS P.M.	4-2-1928	Nachtegaalstraat 19 Tegelen	24-9-1948	1-7-1950
VANMARIS W.J.M.	26-6-1925	Brachterweg 10 Tegelen	20-6-1947	25-2-1950
VEGT van de J.Th.	12-7-1928	Brachterweg 33 Tegelen	27-8-1948	6-12-1949

Naam	Geboortedatum	Adres bij vertrek	Datum vertrek	Datum terugkomst
VERBONG Th. H.	6-2-1921	Engerstraat 18 Tegelen	17-11-1945	14-1-1948
VERHEIJEN P.W.	2-1-1925	Kaldenkerkerweg 54 Tegelen	16-10-1946	17-12-1949
VERLINDEN E.J.	17-1-1925	Venloseweg 44 Tegelen	17-11-1945	22-2-1950
VERSCHAREN G.A.	26-5-1918	Nabben 1 Tegelen	17-11-1945	12-2-1948
VISSCHER R.J.	16-10-1929	Heideweg 8 Tegelen	17-8-1949	12-11-1950
VOLLEBERG J.J.	21-2-1926	Hoogstraat 26 Tegelen	5-2-1947	30-11-1949
VOS P.A.	18-2-1929	Emmaplein 14 Tegelen	3-8-1949	25-11-1950
VOSSEN P.J.M.	27-2-1928	Roermondseweg 134 Tegelen	25-3-1949	24-3-1950
WIJLICK van F.H.	28-8-1916	Tuimelsteenstraat 14 Aardenburg	17-11-1945	0-1-1900
WIJLICK van L.A.	26-11-1925	Venloseweg 39 Tegelen	22-10-1946	19-2-1950
WIJNANDS S.H.H.	12-2-1928	Kerkstraat 27 Tegelen	25-3-1949	10-10-1950
WIJNHOFEN M.	1-1-1927	Julianastraat 20 Tegelen	17-12-1947	7-5-1950
WILLEMS A.J.W.M.	31-5-1926	Gasthuisstraat 18 Tegelen	8-10-1948	12-7-1950
WILMS A.M.	6-7-1929	Parkstraat 10 Steijl	28-9-1949	4-2-1951
WOLTERS J.K.P.	13-6-1925	Broeklaan 37 Tegelen	22-10-1946	19-2-1950
WOLTERS Th. W.J.	29-2-1928	Industriestraat 94 Tegelen	2-2-1949	17-8-1950

Terug in Tegelen was bij Ber Gubbels (1925-1983) thuis de woning versierd en hing de vlag uit. Toon, Ber, Jeu en stiefvader staan voor de woning aan de Geldersebaan bij de Vindelsweg 14-4-1950.

De terugkomst in Nederland

Het KNIL werd 20 juli 1950 opgeheven. Vóór 1 juli 1951 moesten alle overige Nederlandse militairen Indië verlaten hebben met achterlating van hun gesneuvelde strijdmakkers. Bij aankomst in de havens van Amsterdam en Rotterdam werd men welkom geheten. Daarna werd men in bussen gezet en naar huis gebracht. Ook hier was er dan een welkom, het huis was versierd en men vierde de terugkomst. Maar daarna moesten de mannen de dagelijkse draad weer oppakken en hun draai zien te vinden. Dat viel lang niet altijd mee. Zij hadden veel gezien en meegemaakt.

In Nederland had men er geen boodschap aan dat zij in Indië hadden moeten dienen. Men moest weer aan het werk. Van bijvoorbeeld Post Traumatische Stress Stoornis (PTSS) had men nog niet gehoord.

Herdenkingen

Veel militairen kwamen bijeen in verenigingen van oud-strijdmakkers en zij organiseerden regelmatig bijeenkomsten en reünies. In Roermond werd in 1988 het Nationaal Indiëmonument 1945- 1962 onthuld door prins Bernhard. Het monument bestaat uit een obelisk met een kroonduif, symbool van Nieuw-Guinea en ernaast een fontein met karbouwenkoppen. Later kwam er een borstbeeld van generaal Spoor bij en in 1990 werd een aantal zuilen onthuld waarop alle ruim zesduizend namen van de omgekomen militairen staan gegraveerd. In september is hier de jaarlijkse Indiëherdenking voor veteranen. Op de namenlijst bij het oorlogsmonument zijn de namen van de overleden strijdmakkers opgenomen. Zij worden jaarlijks op 4 mei bij Dodenherdenking herdacht.

Tot slot

Er zijn er nog maar enkelen die er zelf iets over kunnen vertellen. Dienstplichtigen in Nederlands Indië waren van geboortjaar 1924 tot/met 1929. Zij werden opgeroepen en moesten een deel van hun jeugd doorbrengen in Nederlands-Indië. Zij kwamen tegen hun wil in aanraking met geweld en moesten later weer gewoon hun weg in de maatschappij vinden. Aan hen dragen wij deze publicatie op.

Tekst met dank aan Sjeng Ewalds.

Drie Tegelenaren die werden uitgezonden naar Nieuw-Guinea: Rein Derks, Huub Thissen en Jeu Beurskens. Foto uit 2024.

Foto voorzijde: Chrit Nijs, Piet Beurskens, Sjaak Schroemgens en Jeu Leenen

Foto achterzijde: Piet Linssen

Werkgroep expositie Tegelenaren in Nederlands Indië

Sjeng Ewalds

Frank Giesen

Frederique Hesselink

Jos Wolbertus

